



NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Krakowie

LKR.410.21.2.2024

Pan
insp. Artur Bednarek
Komendant Wojewódzki Policji
w Krakowie

Komenda Wojewódzka Policji
w Krakowie
ul. Mogilska 109
31-571 Kraków

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/064 Nadzór właściwych organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Komenda Wojewódzka Policji w Krakowie ¹ , ul. Mogilska 109, 31-571 Kraków
Kierownik jednostki kontrolowanej	Artur Bednarek, Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie, od 27 listopada 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Piotr Morajko, Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie, od 27 stycznia 2024 r. do 26 listopada 2024 r. Michał Ledzion, Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie, od 27 maja 2021 r. do 26 stycznia 2024 r. Roman Kuster, Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie, od 15 maja 2020 r. do 26 maja 2021 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 36-37, 624)</p>
Zakres przedmiotowy kontroli	<ol style="list-style-type: none">1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich.2. Wykonywanie obowiązków związanych z pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich.3. Nadzór nad wykonaniem obowiązków związanych z wydanymi pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich.
Okres objęty kontrolą	od 1 stycznia 2021 r. do 14 lutego 2025 r., z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeżeli miały związek z przedmiotem kontroli
Podstawa prawna podjęcia kontroli	art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Krakowie
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none">1. Wojciech Zdasień, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/143/2024 z 25 października 2024 r.2. Małgorzata Korusiewicz, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LKR/144/2024 z 25 października 2024 r. <p style="text-align: right;">(akta kontroli str. 1-4)</p>

¹ Dalej: *KWP w Krakowie*.

² Dz. U. z 2022 r. poz. 623; dalej: *ustawa o NIK*.

OCENA OGÓLNA

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

Komendant Wojewódzki Policji w Krakowie⁴ w okresie objętym kontrolą co do zasady prawidłowo i rzetelnie realizował zadania związane z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, ograniczając zagrożenia związane z jej posiadaniem.

NIK pozytywnie ocenia stworzenie warunków organizacyjnych zapewniających prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. Prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydawaniem rozstrzygnięć w sprawach wynikających z ustawy z dnia 21 maja 1999 r. o broni i amunicji⁵, dotyczących pozwoleń na posiadanie broni, należało do Sekcji ds. Pozwoleń na Broń⁶, której zadania były określone w Szczegółowym zakresie zadań Wydziału Postępowań Administracyjnych⁷. Z uwagi na znaczny wzrost liczby spraw dotyczących pozwoleń na broń, Komendant skutecznie zwracał się do Komendanta Głównego Policji o zwiększenie liczby etatów zarówno funkcjonariuszy, jak i pracowników cywilnych WPA. Pracownicy Sekcji podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego, dotyczących m.in. kwestii określonych w UoBiA. Funkcjonariuszom i pracownikom Sekcji nadano odpowiednie uprawnienia do przetwarzania danych w Krajowym Systemie Informacyjnym Policji⁸.

W okresie objętym kontrolą Komendant w sposób prawidłowy prowadził postępowania administracyjne w sprawach dotyczących zarówno wydawania, jak i cofania pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich. Nie stwierdzono przypadków wydawania pozwoleń pomimo braku spełnienia ustawowych przesłanek. Właściwie weryfikowano dane dotyczące okoliczności stanowiących podstawę do nieprzyznania i cofnięcia prawa do posiadania broni do celów kolekcjonerskich. Informacje dotyczące posiadaczy broni rzetelnie wprowadzano do rejestru Broń, z wyjątkiem „prawa do noszenia broni”, które oznaczane było w systemie nieprawidłowo. Zastrzeżenia NIK dotyczyły ponadto usuwania z rejestru danych osobowych posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, którym cofnięte zostało pozwolenie na broń: w sześciu spośród 10 badanych przypadków dane te nie zostały usunięte z rejestru niezwłocznie, a zwłoka ta wynosiła od kilku miesięcy do nawet ponad roku. Naruszało to § 110 pkt 2 zarządzenia nr 70 Komendanta Głównego Policji z dnia 2 grudnia 2019 r. w sprawie Krajowego Systemu Informacyjnego Policji⁹. Izba zauważa przy tym, że przyczyną powyższego była duża i rosnąca liczba spraw w kompetencjach WPA przy ograniczonych zasobach kadrowych w tym Wydziale. Podkreślić należy, że konstrukcja systemu KSIP, a także samego

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej. W niniejszym wystąpieniu pokontrolnym zastosowano ocenę w formie opisowej.

⁴ Dalej: *Komendant*.

⁵ Dz. U. z 2024 r. poz. 485; dalej: *UoBiA*.

⁶ Dalej: *Sekcja*.

⁷ Dalej: *WPA*.

⁸ Dalej: *KSIP*.

⁹ Dz. Urz. KGP poz. 114; dalej: *zarządzenie w sprawie KSIP*.

rejstru Broń narzucała ograniczenia w dostępie do danych oraz ich przetwarzania.

Stwierdzona przez NIK nieprawidłowość dotyczyła ponadto nieprowadzenia przez KWP w Krakowie kontroli sposobu przechowywania broni i amunicji przez osoby oraz zlecenia dokonywania sprawdzenia jednostkom podległym, co było niezgodne z art. 27 ust. 1 UoBiA.

NIK pozytywnie ocenia nadzór sprawowany przez Komendanta nad wykonywaniem przez jednostki podległe obowiązków związanych z wydanymi pozwoleńiami na broń do celów kolekcjonerskich. W okresie objętym kontrolą Komendant podejmował działania zmierzające do zapewnienia optymalnego zatrudnienia w jednostkach podległych KWP w Krakowie poprzez powołanie zespołów ds. promocji zawodu policjanta oraz dokonywanie przeniesień w trybie określonym w art. 36 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji¹⁰. Jednostki podległe udzielały KWP w Krakowie niezbędnej pomocy prawnej, w szczególności co do sporządzania opinii o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, jak również zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących tej broni.

Izba nie wnosi uwag do sposobu rozpatrzenia skargi dotyczącej przebiegu egzaminu w toku wydawania pozwolenia na broń.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe¹¹ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Warunki organizacyjne realizacji zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich

Opis stanu faktycznego

1.1. Zgodnie z Regulaminem KWP w Krakowie¹² do zadań WPA należało prowadzenie postępowań administracyjnych i wydawanie rozstrzygnięć w sprawach określonych w UoBiA, w tym: organizowanie i prowadzenie egzaminów dla osób ubiegających się o pozwolenie na broń oraz dopuszczenie do posiadania broni, wykonywanie zadań związanych z prowadzeniem rejestru Broń, sprawowanie nadzoru nad zagadnieniami dotyczącymi broni i amunicji, będących w dyspozycji osób fizycznych i podmiotów posiadających pozwolenie na broń na okaziciela, w tym kontrolowanie przechowywania oraz ewidencjonowania broni i amunicji, poświadczanie zgód przewozowych i uprzednich zgód przewozowych.

(akta kontroli str. 155-210)

Zgodnie z zatwierdzonym przez Komendanta Szczegółowym zakresem zadań WPA do obowiązków Naczelnika WPA¹³ należało m.in.: kierowanie pracą WPA, wydawanie decyzji administracyjnych i postanowień wynikających

¹⁰ Dz. U. z 2024 r. poz. 145, ze zm.; dalej: *ustawa o Policji*.

¹¹ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

¹² Regulamin Komendy Wojewódzkiej Policji w Krakowie z 23 maja 2018 r., zmieniony 4 kwietnia 2019 r., 24 października 2019 r., 23 grudnia 2019 r., 6 grudnia 2020 r., 24 sierpnia 2022 r. i 3 lutego 2023 r.

¹³ Dalej: *Naczelnik*.

z upoważnienia Komendanta określonych m.in. w UoBiA, nadzorowanie, organizowanie i koordynowanie czynności dotyczących wydawania pozwoleń na broń, w tym nadzór nad egzaminami na pozwolenie na broń i prowadzoną ewidencją w tym zakresie oraz opracowywanie rocznych sprawozdań z działalności Wydziału.

W strukturze WPA funkcjonowały:

- Sekcja, w skład, której wchodził zespół zamiejscowy w Tarnowie i w Nowym Sączu;
- nieetatowe zespoły funkcjonalne: ds. wpisów na listę kwalifikowanych pracowników ochrony fizycznej i licencji detektywa, ds. nadzoru i kontroli, ds. uzgadniania planów ochrony i koncesji, ds. cudzoziemców, samodzielne stanowisko pracy oraz sekretariat.

Sprawy związane z posiadaniem broni, w tym do celów kolekcjonerskich, zostały przypisane Sekcji i jej zespołom zamiejscowym. Należało do nich m.in.: prowadzenie postępowań administracyjnych w zakresie dotyczącym wydania, odmowy wydania lub cofnięcia pozwolenia na broń palną; prowadzenie postępowań administracyjnych w sprawach dopuszczenia, odmowy dopuszczenia lub cofnięcia dopuszczenia do posiadania broni; prowadzenie rejestru lekarzy i psychologów uprawnionych do prowadzenia badań i wydawania orzeczeń stwierdzających istnienie lub brak przeciwwskazań do dysponowania bronią; wydawanie zaświadczeń, zezwoleń i dokumentów rejestracyjnych dotyczących posiadaczy pozwoleń i broni; prowadzenie magazynu depozytowego broni i amunicji; prowadzenie kontroli podmiotów posiadających pozwolenia na broń na okaziciela w zakresie gospodarki bronią i amunicją oraz ich przechowywania; bieżące aktualizowanie danych dotyczących osób posiadających pozwolenie na broń oraz broni, poprzez KSIP, w rejestrze Broń; rozpatrywanie odwołań od decyzji komendantów powiatowych i miejskich w sprawach pozwoleń na broń białą, cięciwową i przedmioty przeznaczone do obezwładniania osób za pomocą energii elektrycznej.

(akta kontroli str. 211-228)

W WPA zadania wynikające z UoBiA wykonywało odpowiednio:

- wg stanu na 31 grudnia 2020 r. 15 funkcjonariuszy Sekcji i trzech pracowników;
- wg stanu na 31 grudnia 2021 r. 18 funkcjonariuszy i trzech pracowników;
- wg stanu na 31 grudnia 2022 r. 18 funkcjonariuszy i czterech pracowników;
- wg stanu na 31 grudnia 2023 r. 19 funkcjonariuszy i czterech pracowników;
- wg stanu na 30 listopada 2024 r. 19 funkcjonariuszy i czterech pracowników.

(akta kontroli str. 232-238)

W ww. okresach w WPA był jeden wakat policyjny, w tym w Sekcji w 2023 r. i 2024 r.

(akta kontroli str. 263)

Stan etatowy WPA wynosił:

- na 1 stycznia 2021 r. i 1 stycznia 2022 r. 37 stanowisk policyjnych, sześć stanowisk korpusu służby cywilnej¹⁴, trzy stanowiska pracowników Policji;
- na 1 stycznia 2023 r. 37 stanowisk policyjnych, sześć stanowisk ksc, cztery stanowiska pracowników Policji;
- na 1 stycznia 2024 r. 42 stanowiska policyjne, siedem stanowisk ksc, cztery stanowiska pracowników Policji.

(akta kontroli str. 23-231)

¹⁴ Dalej: ksc.

W styczniu 2023 r. Komendant zwrócił się do Komendanta Głównego Policji o określenie nowej liczby etatów Policji w województwie małopolskim poprzez jej zwiększenie o sześć etatów Policji i o dwa etaty pracowników Policji, na potrzeby WPA. *Z uwagi na ponadprzeciętny wzrost obciążenia pracą ww. wydziału do zapewnienia prawidłowego jego funkcjonowania jako minimalne wsparcie zasobów ludzkich zauważam konieczność włączenia w jego strukturę 6 etatów policyjnych z przeznaczeniem do prowadzenia postępowań administracyjnych i 2 etaty pracowników Policji z przeznaczeniem do wykonywania czynności materialno-technicznych.*

W lipcu 2024 r., przekazując do Biura Prewencji Komendy Głównej Policji¹⁵ informacje dotyczące uzasadnienia wzmocnienia etatowego WPA, Komendant zwrócił się o rozważenie przydzielenia pięciu dodatkowych etatów – jeden ekspert, czterech specjalistów – z puli KGP.

(akta kontroli str. 264-273, 278-280)

Rozkazem organizacyjnym z 1 kwietnia 2023 r. Komendant przekazał WPA sześć etatów policyjnych, z czego do Sekcji włączono trzy. W uzasadnieniu wskazano, m. in., że zasilenie etatowe Wydziału jest następstwem wzrostu zainteresowania uprawnieniami dotyczącymi posiadania broni. Włączone etaty pochodziły z rezerwy kadrowej Komendanta Głównego Policji¹⁶.

Z dniem 1 października 2023 r. w zamian za etat służbowy asystenta przydzielono WPA etat specjalisty ksc. W związku z pismem z lipca 2024 r. rozkazem organizacyjnym do WPA włączono dodatkowe trzy etaty służbowe.

(akta kontroli str. 274-277)

W badanych 11 kartach opisu stanowisk funkcjonariuszy Sekcji (referent, asystent, specjalista, ekspert)¹⁷ jako zakres obowiązków wskazano zadania wynikające z UoBiA, tj. m.in.: wszczynanie na wnioski/z urzędu postępowań administracyjnych w sprawach dot. wydania/cofnięcia osobom fizycznym uprawnień do broni; dokładne i terminowe rozpatrywanie prowadzonych spraw oraz przedkładanie propozycji ich załatwienia wraz z wnioskami; opracowywanie i opiniowanie zaświadczeń uprawniających do nabycia broni oraz innych zaświadczeń dot. uprawnień do broni; opracowywanie i opiniowanie uprzednich zgód przewozowych oraz innych zgód na wywóz oraz przywóz broni; rejestrowanie/wyrejestrowanie zakupionej/sprzedanej broni w legitymacji posiadacza broni; prowadzenie rejestrów elektronicznych i manualnych funkcjonujących w WPA, w tym m.in. bieżące wprowadzanie i uzupełnianie danych osób fizycznych ubiegających się/posiadających uprawnienia do broni oraz danych dot. broni, a także usuwanie danych osób fizycznych, którym cofnięto/odmówiono uprawnień do broni; stała współpraca z jednostkami i komórkami organizacyjnymi Policji w zakresie uzyskiwania i przekazywania informacji dot. osób posiadających/ubiegających się o uprawnienia do broni; stała współpraca z instytucjami i podmiotami zewnętrznymi posiadającymi informacje mogące stanowić podstawę do podjęcia czynności weryfikujących w stosunku do osób/posiadających/ubiegających się o uprawnienia do broni.

W czterech zbadanych zakresach czynności pracowników Sekcji wskazano m.in. następujące zadania wynikające z UoBiA: wszczynanie na żądanie stron postępowań administracyjnych w sprawach o wydanie pozwolenia na broń

¹⁵ Dalej: KGP.

¹⁶ Wynikającej z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ustanowieniu *Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2022-2025*, o ustanowieniu *Programu Modernizacji Służby Więziennej w latach 2022-2025* oraz o zmianie ustawy o Policji i niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2021 r. poz. 2448, ze zm.).

¹⁷ Spośród próby 15 kart, opisanej w pkt 1.2. niniejszego wystąpienia, w której uwzględniono także pracowników Sekcji.

palną obywatelską, broń palną do celów łowieckich, sportowych, kolekcjonerskich oraz dopuszczenia do posiadania broni w celu wydania decyzji administracyjnej; opiniowanie wniosków i przygotowanie dokumentacji w celu wydania posiadaczom broni zaświadczeń uprawniających do nabycia broni palnej; opiniowanie wniosków i przygotowanie dokumentacji w celu wydania posiadaczom broni zgody przewozowej lub uprzedniej zgody przewozowej; koordynacja rejestrów elektronicznych i manualnych funkcjonujących w Sekcji w celu zapewnienia właściwego obiegu dokumentów i informacji o sprawie; wprowadzanie danych do KSIP w obszarze Broń w celu spełnienia wymogu ustawowego w zakresie przetwarzania danych o osobach posiadających pozwolenia na broń i broni w obiegu prawnym; wszczynanie z urzędu postępowań administracyjnych w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń w przypadku zaistnienia okoliczności faktycznych wskazanych w UoBiA w celu merytorycznego zakończenia postępowania; analizowanie danych przekazywanych przez Polski Związek Łowiecki¹⁸ i stowarzyszenia strzeleckie i kolekcjonerskie w celu weryfikacji okoliczności uzasadniających posiadanie pozwolenia na broń palną.

(akta kontroli str. 239-253)

1.2. Analiza dokumentacji kadrowej 15 policjantów/pracowników Sekcji (11 policjantów i czterech pracowników) wykazała, że:

- policjanci mieli wykształcenie oficerskie wyższe lub średnie i aspiranckie wyższe lub średnie; pracownicy wyższe;
- staż pracy w Policji wynosił od 4 do 42 lat.

W analizowanej dokumentacji kadrowej znajdowały się upoważnienia do dostępu do KSIP oraz przetwarzania danych; zaświadczenia potwierdzające odbycie szkolenia w zakresie użytkowania Systemu Informacyjnego Schengen i Wizowego Systemu Informacyjnego, bezpieczeństwa i jakości danych, praw podstawowych oraz procedur regulujących przetwarzanie danych.

(akta kontroli str. 254-262)

Przed uzyskaniem dostępu do KSIP każdy z funkcjonariuszy i pracowników cywilnych WPA przeszedł szkolenie w ramach lokalnego szkolenia zawodowego. Jeden z pracowników WPA brał udział w 2007 r. w szkoleniu z obsługi modułu *Broń i licencje* w aplikacji KSIP prowadzonym w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie.

(akta kontroli str. 354-355)

Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 listopada 2023 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji¹⁹, w KWP w Krakowie prowadzone były szkolenia w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego. W okresie objętym kontrolą plany doskonalenia zawodowego lokalnego były zatwierdzane przez Komendanta w październiku roku poprzedzającego rok, w którym miało odbyć się szkolenie. Plany doskonalenia zawodowego lokalnego przeznaczone dla policjantów i pracowników WPA przewidywały m.in.:

- w 2021 r. szkolenie *Przypomnienie zasad i warunków wydawania oraz cofania pozwoleń na broń palną oraz procedur prowadzenia postępowań na podstawie*

¹⁸ Dalej: PZŁ.

¹⁹ Dz. U. poz. 2506. Wcześniej w okresie objętym kontrolą obowiązywało rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 21 grudnia 2022 r. w sprawie szkoleń zawodowych i doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. poz. 2826) oraz rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 19 czerwca 2007 r. w sprawie szczegółowych warunków odbywania szkoleń zawodowych oraz doskonalenia zawodowego w Policji (Dz. U. Nr 126 poz. 877, ze zm.).

przepisów kodeksu postępowania administracyjnego (kpa). Szkolenie odbyło się 9 grudnia 2021 r., wzięło w nim udział 10 policjantów i dwóch pracowników;

- w 2022 r. szkolenie *Budowa i obsługa broni palnej niebędącej na wyposażeniu Policji, a będącej na stanie uzbrojenia oraz w posiadaniu podmiotów kontrolowanych przez Policję (strzelnice, SUFO²⁰), jak również wykorzystywanej podczas egzaminu prowadzonego na podstawie art. 16 ust. 1 UoBiA*. Szkolenie odbyło się 18 maja 2022 r. na strzelnicy, wzięło w nim udział 24 policjantów z WPA i Laboratorium Kryminalistycznego;
- w 2023 r. szkolenia: *Etyka zawodowa policjanta i prawa człowieka oraz Przepisy regulujące przewóz przez terytorium RP, przywóz z zagranicy i wywóz za granicę broni i amunicji przez cudzoziemców oraz obywateli polskich. Zasady posiadania broni i amunicji przez cudzoziemców na terytorium RP*. Szkolenia odbyły się 19 czerwca oraz 8 września 2023 r., uczestniczyło w nich odpowiednio 29 osób (23 policjantów i sześciu pracowników) oraz 14 osób (11 policjantów i trzech pracowników);
- w 2024 r. szkolenia: *Etyka zawodowa policjanta i prawa człowieka – przypomnienie zasad* (25 czerwca 2024 r., uczestniczyło w nim 21 policjantów) oraz *Zasady posiadania broni i amunicji przez cudzoziemców na terytorium RP* (20 września 2024 r., uczestniczyło w nim 16 policjantów i 4 pracowników).

Celem poszczególnych szkoleń było m.in. omówienie: przesłanek wydawania i cofania pozwoleń na broń, zasad przywożenia i wywożenia za granicę broni i amunicji przez cudzoziemców i obywateli polskich, zasad posiadania broni palnej przez cudzoziemców.

(akta kontroli str. 312-353)

1.3. Decyzją Komendanta z 30 maja 2017 r. wprowadzono do użytkowania w ramach Elektronicznego Systemu Komunikacji Wewnętrznej *IntraDok* rejestry:

- wydanych decyzji dotyczących pozwoleń na broń;
- wydanych zaświadczeń na zakup broni;
- wydanych Europejskich Kart Broni Palnej;
- wydanych kart Rejestracyjnych Broni Pozbawionej Cech Użytkowych;
- wydanych zgód przewozowych i uprzednich zgód przewozowych;
- zarejestrowanej i wyrejestrowanej broni;
- akt posiadaczy broni przejętych bądź przekazanych;
- łusek przekazanych do WPA.

Naczelnik został wskazany jako lokalny administrator merytoryczny dla wskazanych rejestrów.

(akta kontroli str. 282-283)

Naczelnik i jego zastępca posiadali upoważnienia do:

- załatwiania w imieniu Komendanta i w ograniczonym zakresie spraw (z wyłączeniem decyzji o wydaniu pozwolenia na broń i odmawiających wydania pozwolenia na broń palną bojową dla osób fizycznych i na okaziciela), a w szczególności wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w oparciu o przepisy UoBiA;
- wystawiania tytułów wykonawczych, postanowień o zastosowaniu środków egzekucyjnych, wyznaczania egzekutora do przeprowadzenia egzekucji obowiązków o charakterze niepieniężnym.

(akta kontroli str. 284-288)

²⁰ Specjalistyczne uzbrojone formacje ochronne – wewnętrzne służby ochrony powstałe na podstawie ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (Dz. U. z 2021 r. poz. 1995, ze zm.), a także prywatne przedsiębiorstwa, które uzyskały koncesję Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji na prowadzenie działalności gospodarczej z zakresu usług ochrony osób i mienia oraz pozwolenie na broń palną wydane na okaziciela.

Upoważnienie do załatwiania w imieniu Komendanta w ograniczonym zakresie spraw, a w szczególności do wydawania decyzji administracyjnych, postanowień i zaświadczeń w oparciu o przepisy UoBiA, posiadali także Kierownik Sekcji i jedna z osób zatrudnionych w Sekcji na stanowisku eksperta.

(akta kontroli str. 298)

Funkcjonariusze i pracownicy WPA byli upoważnieni przez Komendanta do zawierania w jego imieniu umów nieodpłatnego zniszczenia broni i amunicji od osób i podmiotów zwracających się z wnioskiem o takie zniszczenie. Upoważnienie było ważne do czasu pełnienia przez wymienionych służby bądź świadczenia pracy w WPA.

(akta kontroli str. 289-291)

Komendant upoważnił wskazanych funkcjonariuszy i pracowników WPA do:

- poświadczania za zgodność z oryginałem odpisów dokumentów przedstawionych przez stronę na potrzeby prowadzonych w WPA postępowań;
- dokonywania wpisów i nanoszenia zmian w legitymacji posiadacza broni, karcie rejestracyjnej broni palnej pozbawionej cech użytkowych, legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni oraz Europejskiej Karcie Broni Palnej;
- wystawiania zaświadczeń uprawniających do nabycia broni, dokonywania nowych wpisów oraz nanoszenia poprawek w legitymacji posiadacza broni, świadectwie broni, karcie rejestracyjnej broni oraz legitymacji osoby dopuszczonej do posiadania broni.

Upoważnienia były ważne do czasu pełnienia przez wymienionych służby bądź świadczenia pracy w WPA.

(akta kontroli str. 292-297)

W WPA działała, powołana decyzją Komendanta, komisja do oceny stanu technicznego broni i amunicji przechowywanej w magazynie depozytowym broni Wydziału.

(akta kontroli str. 300-303)

Wytyczne Komendanta oraz otrzymane z KGP, dotyczące m.in.: realizacji zadań wynikających z UoBiA, interpretacji niektórych przepisów (np. art. 10 ust. 3a UoBiA) oraz sprawowania nadzoru nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń (np. przy realizacji niektórych czynności w ramach realizacji procedury „Niebieskie Karty”²¹), były przekazywane do jednostek podległych KWP w Krakowie.

Pisma zadekretowane przez Naczelnika na Kierownika Sekcji zawierały prośbę o zapoznanie z ich treścią pracowników i funkcjonariuszy Sekcji (najczęściej za kartą zapoznania) oraz dołączenie zagadnienia do lokalnych doskonałych zawodowych.

(akta kontroli str. 504-506)

1.4. Pracownicy Sekcji uzyskujący informacje o osobie sprawdzanej mieli pełne uprawnienia do wprowadzania i usuwania danych w KSIP, Broń i Ruch Drogowy²². Posiadali również uprawnienia do odczytu danych w zakładce KSIP WWW (w tym poprzez System Poszukiwawczy Policji²³), PESEL, Rejestr Dowodów Osobistych²⁴ i Krajowy Rejestr Sądowy²⁵ (KRS).

Miejsce w systemie KSIP, z którego można dokonać sprawdzenia osoby posiadającej broń do celów kolekcjonerskich, zależało od celu tego sprawdzenia. Najczęściej wykorzystywana była zakładka KSIP Broń i Ruch Drogowy. W zakresie notowań kryminalnych korzystano z KSIP WWW, w zakresie danych adresowych

²¹ Dalej: *NK*.

²² Nazwa zakładki w KSIP kierującej do ww., rozdzielnych baz danych.

²³ Dalej: *SPP*.

²⁴ Dalej: *RDO*.

²⁵ Dalej: *KRK*.

z Systemu Wspomagania Dowodzenia Policji²⁶ – baza PESEL, w zakresie dowodów osobistych z RDO.

Z poziomu WPA brak było możliwości wygenerowania danych o osobach, które zgłaszały inne miejsce przechowywania broni niż miejsce stałego pobytu.

(akta kontroli str. 357-359)

Analizą objęto dokumentację dziewięciu osób, które otrzymały pozwolenie na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich²⁷ i były zameldowane poza województwem małopolskim. We wszystkich przypadkach w teczkach aktowych sprawy znajdowały się informacje o zmianach miejsca stałego pobytu przekazane przez osobę posiadającą pozwolenie na broń. W jednym przypadku znajdowało się również oświadczenie o miejscu przechowywania broni (w miejscu zameldowania; poza Małopolską). Wskazane informacje o miejscu stałego pobytu znajdowały się również w KSIP Broń i były dostępne poprzez SPP. Wskazane w obu miejscach dane adresowe były identyczne. W Sekcji ds. Pozwoleń w KSIP zakładka „Rzecz” nie była aktywna W zakładce „Broń” okienko zatytułowane Bez prawa noszenia było nie odznaczone.

(akta kontroli str. 360-407, 625-628)

Kierownik Sekcji wyjaśnił, że za wprowadzenie danych do KSIP odpowiadał referent prowadzący sprawę. Co roku dokonywana była weryfikacja rekordów dotyczących broni utraconej. Inne weryfikacje dokonywane były na bieżąco w razie konieczności.

(akta kontroli str. 357-359)

Funkcjonariusze i pracownicy Sekcji nie wykorzystywali w swojej pracy SWD. Na podstawie dostępu do KSIP (aplikacja Broń i Ruch Drogowy) z poziomu WPA można było uzyskać informacje o liczbie broni posiadanej przez osoby wskazane w art. 27 ust. 2 pkt 3 UoBiA, rodzaju broni i jej cechach identyfikacyjnych oraz o broni w depozycie (znając jej numer lub dane posiadacza).

Częściowo z aplikacji KSIP WWW możliwe było uzyskanie informacji o wszczęciu i zakończeniu procedury NK, jeśli orzeczono nakaz opuszczenia miejsca zamieszkania lub zakaz kontaktowania się, a także informacji o liczbie posiadanych przez osoby (art. 27 ust. 2 pkt 4 UoBiA) egzemplarzy broni oraz jej rodzaju i cechach identyfikacyjnych.

Informacje z KRK można było uzyskać również tylko częściowo, ponieważ WPA nie posiadał dostępu do tej zakładki (częściowy brak uprawnień).

(akta kontroli str. 500-502)

Po prawidłowym wpisaniu numer PESEL do systemu KSIP istniała możliwość importu podstawowych danych o osobie z systemu PESEL.

Istniała możliwość wprowadzenia zapisu adresowego w sposób odmienny od zdefiniowanego przez administratora, stąd zdarzały się przypadki różnego zapisu tej samej ulicy, np. os. i Osiedle.

W przypadku śmierci osoby posiadającej pozwolenie na broń KSIP zasadniczo zapewniał ciągłość w zakresie rejestracji pełnej historii poszczególnych egzemplarzy broni, ponieważ po usunięciu danych osoby zmarłej zniknęły wprawdzie zapisy jej dotyczące, lecz nadal dostępne były podstawowe dane przypisane do broni z adnotacją, że dane są archiwalne.

KSIP był wyposażony w narzędzia analityczne do wyszukiwania według określonych parametrów. Nie zawsze istniała możliwość ich równoczesnego zadania lub posłużenia się dodatkowym kryterium. Brak było możliwości wyszukiwania wg parametrów innych niż przewidziane w systemie, np. nie było możliwe wygenerowanie zestawienia z liczbą osób posiadających pozwolenie na

²⁶ Dalej: SWD.

²⁷ Posiadanie broni palnej sportowej w celu kolekcjonerskim.

broń do celów kolekcjonerskich, które miały miejsce stałego pobytu w Małopolsce, ze wskazaniem rodzaju broni i liczby posiadanych egzemplarzy. Kierownik Sekcji wyjaśnił, że w WPA *generalnie nie korzystana z [...] funkcji raportowo/statystycznych [...] KSIP z uwagi na wypracowanie własnych metod liczenia. Dane w KSIP w zakresie informacji o posiadaczach broni były spójne z danymi wynikającymi z akt posiadaczy broni. Nie wszystkie dane z KSIP były spójne z danymi wynikającymi z innych rejestrów, a to choćby ze względu, iż nie wszystkie informacje są gromadzone w KSIP [...].*

Naczelnik WPA oświadczył, że WPA KWP w Krakowie co najmniej dwukrotnie przedkładało propozycje modyfikacji aplikacji KSIP zarówno do Komendy Głównej Policji jak i Naczelnika Wydziału Wywiadu Kryminalnego KWP w Krakowie, które pozwoliłyby na stworzenie systemu informatycznego bardziej przystosowanego dla potrzeb Wydziału – zarówno mając na uwadze użytkowników jak i operatorów wprowadzających dane.

(akta kontroli str. 357-359, 567, 630-635)

1.5. Komendant wyjaśnił, że przesłanki do cofnięcia pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich były weryfikowane w szczególności w oparciu o: informacje z jednostek Policji (np. z interwencji); informacje od samych stron (np. podczas rejestracji broni lub informowania o zmianie miejsca stałego pobytu); informacje o skreśleniu z listy członków stowarzyszeń o charakterze kolekcjonerskim; informacje z sądów i prokuratur; anonimy i inne niż anonimowe informacje pochodzące od osób trzecich, które wpłynęły pisemnie na dziennik podawczy; orzeczenia o zdolności do dysponowania bronią wydane w trybie pierwszo-instancyjnym, jak i w trybie odwoławczym (np. do innych toczących się postępowań); informacje dotyczące karalności z KRK; automatycznie generowane koordynacje procesowe z systemu KSIP (dotyczące pojawienia się rejestracji procesowych); w wyniku kwerendy akt. Wskazane zadania wykonywali funkcjonariusze Sekcji, na bieżąco – adekwatnie do zaistniałych zdarzeń.

Komendant wyjaśnił, że *Identyfikacji przesłanek do obligatoryjnego i fakultatywnego cofnięcia pozwoleń na broń dokonywano poprzez subsumpcję stanu faktycznego do norm prawnych określonych w art. 18 UoBiA poprzedzonego ewentualnie czynnościami ukierunkowanymi na wzmocnienie lub weryfikację posiadanych materiałów. Informacje stanowiące podstawę do weryfikacji przesłanek w zakresie cofnięcia pozwoleń na broń, a pozyskiwane z policyjnych systemów (KSIP) ograniczały się [...] do informacji koordynacyjnych dotyczących wprowadzenia rejestracji procesowej oraz sprzedaży broni palnej innej osobie poza województwo (pod kątem dopełnienia obowiązku rejestracji broni). Żadne inne informacje z systemów informatycznych Policji będące w dyspozycji WPA w Krakowie, a mogące posłużyć do wstępnej weryfikacji stanu prawnego w kierunku cofnięcia pozwolenia na broń nie są tworzone automatycznie. W przypadku niemożności uzyskania ww. informacji przez organ Policji z systemów informatycznych - przy założeniu, że został on poinformowany o toczącym się postępowaniu karnym, to ma możliwość wystąpienia z zapytaniem do właściwych podmiotów o stan prowadzonych postępowań. Z uwagi na konstrukcję systemu KSIP prowadzący sprawę WPA nie otrzymuje automatycznie powiadomień o postępowaniach karnych prowadzonych przez organy wojskowe.*

Komendant wyjaśnił, że w wyniku kwerendy dostępnych zbiorów dokumentacji nie ujawniono pism mających na celu *zobligowanie jednostek podległych do zgłaszania wszystkich informacji związanych z osobami posiadającymi broń do celów kolekcjonerskich, które mogły mieć wpływ na realizację zadań wynikających z UoBiA oraz bezpieczeństwo publiczne.*

(akta kontroli str. 447-448)

1.6. W latach 2022-2024 KWP w Krakowie przekazywała roczne sprawozdania ze swojej działalności, sporządzone w formie prezentacji multimedialnych, do Wojewody Małopolskiego na kilka dni przed naradą roczną kadry kierowniczej małopolskiej Policji (styczeń – luty). Prezentacje zawierały m.in. informacje o strukturze i stanie kadrowym garnizonu, zdarzeniach związanych z użyciem i wykorzystaniem broni służbowej przez Policjantów, zdarzeniach związanych z bezpieczeństwem w komunikacji, przemocy w rodzinie, samobójstwach policjantów, trendach przestępczości i jej wykrywalności.

WPA składał do KGP roczne sprawozdania ze swojej pracy w formie tabelarycznej, zawierającej informacje (statystykę) w zakresie liczby wydanych pozwoleń na broń oraz zarejestrowanych jednostek broni palnej. Nie przekazywano informacji o popełnionych przestępstwach z użyciem broni palnej, w tym do celów kolekcjonerskich.

(akta kontroli str. 9-17, 417, 602-603, 623)

Liczba zidentyfikowanych przestępstw z użyciem broni na terenie właściwości KWP w Krakowie kształtowała się następująco:

- Wydział Dochodzeniowo-Śledczy w prowadzonych sprawach stwierdził: w 2021 r. jedno przestępstwo z użyciem broni i w 2022 r. pięć przestępstw z użyciem broni, w tym dwa z użyciem broni wskazanej w art. 4 ust. 1 pkt 3 i 4 UoBiA. Żadne przestępstwo nie zostało popełnione z użyciem broni posiadanej do celów kolekcjonerskich;
- Wydział Wywiadu Kryminalnego stwierdził w latach 2021-2024 odpowiednio: 77, 46, 71 i 31 przestępstw z użyciem broni. Naczelnik tego Wydziału wskazał, że nie gromadził danych statystycznych dotyczących liczby jednostek broni użytych w przestępstwie, w tym do celów kolekcjonerskich;
- pozostałe Wydziały KWP nie wykazały stwierdzenia przestępstw z użyciem broni.

Ponadto wskazano, że funkcjonariusze Wydziału do Walki z Przestępczością Gospodarczą nie posiadali uprawnień do systemu analitycznego umożliwiającego dokonywanie sprawdzeń w zakresie dot. zezwoleń na posiadanie broni palnej, a WPA nie gromadził danych statystycznych pod kątem m.in. rodzajów przestępstw, do których wykorzystano broń palną (w tym do celów kolekcjonerskich).

(akta kontroli str. 490, 568-596)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia stworzenie warunków organizacyjnych zapewniających prawidłową realizację zadań związanych z nadzorem nad osobami posiadającymi pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich. Prowadzenie postępowań administracyjnych zakończonych wydawaniem rozstrzygnięć w sprawach wynikających z UoBiA, dotyczących pozwoleń na posiadanie broni, należało do Sekcji, której zadania były określone w Szczegółowym zakresie zadań WPA. Z uwagi na znaczny wzrost liczby spraw dotyczących pozwoleń na broń Komendant skutecznie zwracał się do Komendanta Głównego Policji o zwiększenie liczby etatów zarówno funkcjonariuszy, jak i pracowników cywilnych WPA. Pracownicy Sekcji podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego, dotyczących m.in. kwestii określonych UoBiA. Funkcjonariuszom i pracownikom Sekcji nadano odpowiednie uprawnienia do przetwarzania danych w KSIP.

2. Wykonywanie obowiązków związanych z pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich

Opis stanu faktycznego

2.1.-2.2. Oględziny sposobu prowadzenia przez KWP w Krakowie rejestrów osób posiadających pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich oraz rodzaju i liczby zarejestrowanych przez te osoby jednostek broni, a także rejestru wydanych w tych sprawach decyzji, wykazały że były one prowadzone wyłącznie w sposób elektroniczny poprzez KSIP, w rejestrze Broń, oraz w IntraDok – elektronicznym systemie obiegu dokumentów. W rejestrze Broń gromadzone były m.in. dane dotyczące osób ubiegających się o pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich i posiadających takie pozwolenie: ich dane osobowe, w tym PESEL, miejsce zameldowania, miejsce stałego pobytu (uwzględniające również powiat), informacje o zgonie (wypełniane ręcznie po otrzymaniu informacji o zgonie), dane o decyzjach w zakresie wydanych pozwoleń na broń, w tym do celów kolekcjonerskich – wnioskowanych, wydanych, cofniętych, umorzonych, zawieszonych, odmownych oraz zmienionych. Zbiór ten miał charakter ogólnopolski. W danych dotyczących poszczególnych decyzji figurowały m.in. cel (w tym kolekcjonerski) oraz liczba sztuk broni, na którą wydane było pozwolenie. Zawierał on również dane o posiadanych przez poszczególne osoby sztukach broni, w tym cel (dla jednej sztuki broni możliwe było przypisanie więcej niż jednego celu jej posiadania, np. kolekcjonerski i ochrony osobistej), rodzaj broni, model, marka, numer identyfikacyjny, dane identyfikacyjne, dane techniczne oraz miejsce na umieszczanie uwag (np. gdy broń była przypisana do dwóch celów). Dostęp do ww. danych możliwy był jedynie z poziomu osoby, na którą wydano pozwolenie na posiadanie broni, oraz z poziomu samej broni. System ten nie posiadał możliwości ekstrakcji rzetelnych danych do celów statystycznych²⁸, takich jak np. dane dotyczące liczby osób posiadających pozwolenie na broń wg powiatów, zmiany miejsca stałego pobytu w szczególności na inne województwo, zwolnienia ze służby z oddziałów Żandarmerii Wojskowej²⁹ bądź objęcia jej właściwością, cofnięcia pozwolenia na broń, czy też zgonu. Nie było również możliwości wyselekcjonowania danych na temat średniej liczby posiadanych sztuk broni do celów kolekcjonerskich, osoby posiadającej najwięcej sztuk broni do tego celu lub też liczby osób, które posiadały pozwolenie na broń, lecz jej nie zakupiły.

System IntraDok służył do elektronicznej rejestracji i obiegu dokumentów w KWP w Krakowie. Zawierał informacje dotyczące wniosków stron oraz rejestry m.in. w sprawie pozwoleń na broń (również do celów kolekcjonerskich), w tym decyzje odmowne, pozytywne, o cofnięciu pozwolenia, umorzeniu postępowania oraz zmianie wydanych już decyzji (np. w zakresie ilości broni). System umożliwiał generowanie statystyk np. dotyczących liczby wydanych decyzji, liczby akt przyjętych i wydanych (np. od i do ŻW).

(akta kontroli str. 9-17)

W sprawozdaniach zawierających dane statystyczne, wysłanych przez KWP w Krakowie do KGP za lata 2020-2024³⁰, widniały m.in. dane na temat łącznej liczby osób posiadających pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich; liczby jednostek broni, na które wydano te pozwolenia oraz liczby egzemplarzy broni do celów kolekcjonerskich zarejestrowanych przez posiadaczy tych pozwoleń,

²⁸ Na przykład algorytmy zastosowane w KSIP nie zapewniały zgodności wyników dotyczących adresu zamieszkania ze stanem faktycznym, pomimo wprowadzenia do systemu właściwych danych.

²⁹ Dalej: ŻW.

³⁰ Daty pism, odpowiednio: 22 stycznia 2021 r., 17.01.2022 r., 17.01.2023 r., 16.01.2024 r. i 23 stycznia 2025 r.

wg stanu na 31 grudnia każdego roku, a także dane na temat liczby pozwoleń na broń wydanych w danym roku oraz liczby jednostek broni, do których posiadania uprawniały wydane pozwolenia. Liczby te, dla poszczególnych lat objętych kontrolą, dla broni do celów kolekcjonerskich, wynosiły odpowiednio:

- w 2020 r.: wg stanu na 31 grudnia łącznie 2 357 osób posiadało pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich na łącznie 17 158 jednostek broni, z czego zarejestrowano 5 080 sztuk (średnia liczba sztuk broni kolekcjonerskiej przypadającej na jedną osobę z pozwoleniem na jej posiadanie wyniosła 2,15). W ciągu roku wydano 598 pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich na 3 259 sztuk broni;
- w 2021 r.: wg stanu na 31 grudnia łącznie 3 114 osób posiadało pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich (wzrost w stosunku do 2020 r. o 32,1%) na łącznie 22 353 sztuk broni (wzrost w stosunku do 2020 r. o 30,3%), z czego zarejestrowano 6 828 sztuk (średnia liczba sztuk broni kolekcjonerskiej przypadającej na jedną osobę z pozwoleniem na jej posiadanie wyniosła 2,19). W ciągu roku wydano 737 pozwoleń (wzrost w stosunku do 2020 r. o 23,2%) na 4 987 sztuk broni (wzrost w stosunku do 2020 r. o 34,4%);
- w 2022 r.: wg stanu na 31 grudnia łącznie 4 769 osób posiadało pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich (wzrost w stosunku do 2021 r. o 53,1%) na łącznie 35 762 sztuki broni (wzrost o 60,0%), z czego zarejestrowano 9 508 sztuk (średnia liczba sztuk broni kolekcjonerskiej przypadającej na jedną osobę z pozwoleniem na jej posiadanie wyniosła 1,99). W ciągu roku wydano 1 630 pozwoleń (wzrost o 121,2%) na 13 166 sztuk broni (wzrost w stosunku do 2021 r. o 164,0%);
- w 2023 r.: wg stanu na 31 grudnia łącznie 6 228 osób posiadało pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich (wzrost w stosunku do 2021 r. o 30,6%) na 58 491 sztuki broni (wzrost o 63,5%), z czego zarejestrowano 12 596 sztuk (średnia liczba sztuk broni kolekcjonerskiej przypadającej na jedną osobę z pozwoleniem na jej posiadanie wyniosła 2,02). W ciągu roku wydano 1 381 pozwoleń (spadek w stosunku do 2022 r. o 18,0%) na 21 961 sztuk broni (wzrost o 66,8%);
- w 2024 r.: wg stanu na 31 grudnia łącznie 7 633 osoby posiadały pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich (wzrost w stosunku do 2023 r. o 22,6%) na 84 773 sztuki broni (wzrost w stosunku do 2023 r. o 44,9%), z czego zarejestrowano 15 544 sztuki (średnia liczba sztuk broni kolekcjonerskiej przypadającej na jedną osobę z pozwoleniem na jej posiadanie wyniosła 2,03). W ciągu roku wydano 1 407 pozwoleń (wzrost w stosunku do 2023 r. o 1,0%) na 26 314 sztuk broni (wzrost w stosunku do 2023 r. o 19,8%);
- w objętym kontrolą okresie (początek 2021 r.- koniec 2024 r.) liczba pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich wzrosła z 2 357 do 7 633, tj. o 297,2%, liczba sztuk broni dopuszczonych tymi pozwoleniami z 17 158 do 84 773, tj. o 394,0%, a liczba zarejestrowanych sztuk broni z 5 080 do 15 544, tj. o 205,0%.

(akta kontroli str. 9-17, 138-141 i 604-615)

Odnośnie do przedstawionych wyżej danych Komendant wyjaśnił, że w posiadanej dokumentacji nie ma możliwości wyodrębnienia pozwoleń wydanych przez innych niż Małopolski komendantów wojewódzkich Policji oraz przez ŻW. Nie było również możliwe wyszczególnienie danych wg rodzajów broni (np. pistolet maszynowy, pistolet sygnałowy i inne), ze względu na brak możliwości przetworzenia danych wg takiego kryterium. Dane te nie uwzględniały osób, które zmieniły miejsce stałego pobytu na inne województwo; którym cofnięto pozwolenie na broń; które zostały objęte właściwością ŻW oraz które zmarły, w przypadku powzięcia informacji o zgonie. Dane te zostały

zestawione na podstawie rejestrów prowadzonych w systemie IntraDok oraz obliczeń manualnych osoby odpowiedzialnej za sporządzenie statystyki.

(akta kontroli str. 553-566)

Pismem z KGP z 3 października 2024 r. Naczelnik został zobowiązany do przetestowania systemu do rejestracji broni w ramach projektu informatycznego *Dostosowanie Rejestru Broni do wymiany danych z Systemem Rejestracji Broni* i przesłanie ewentualnych uwag lub informacji o ich braku do 4 listopada 2024 r.

(akta kontroli str. 20)

Naczelnik 30 października 2024 r. przesłał do KGP uwagi dotyczące pracy w środowisku testowym SRB. Dotyczyły one m.in.:

- braku możliwości przekształcenia wniosku o wydanie pozwolenia na broń palną w decyzję – „wieszanie się” systemu,
- problemów z zalogowaniem się części pracowników do aplikacji – po próbie pojawiał się pusty ekran,
- propozycji wprowadzenia tylko jednej możliwości wpisania miejsca stałego pobytu wobec dotychczasowej możliwości wpisywania do KSIP również adresu zameldowania na pobyt stały lub czasowy bądź też innego adresu lub przyporządkowanie miejscu stałego pobytu pierwszej pozycji tabelarycznej wśród możliwości innych wpisów miejsca zamieszkania oraz podświetlenie informacji w tym zakresie, a także spowodowanie możliwości wyszukiwania miejsca stałego pobytu po kodzie pocztowym,
- rozważenia możliwości wprowadzenia mechanizmu w nowej aplikacji, aby w sytuacji zmiany miejsca stałego pobytu przez posiadacza broni zmianie ulegał właściwy organ Policji, żądania przesyłania akt tej osoby w formie monitu w rejestrze, wysłania e-maila na adres sekretariatu lub innej formy przesłania informacji o potrzebie podjęcia działań przez organ Policji tracący właściwość miejscową, a wciąż posiadający akta w formie papierowej,
- konieczności wypełniania w nowym systemie rubryki zawierającej numer dowodu osobistego, do czego brak było podstawy prawnej.

Do informacji tej został ponadto załączony plik zawierający komunikaty błędów, jakie zostały wygenerowane w czasie zapisywania danych adresowych w testowanej aplikacji.

(akta kontroli str. 21-35)

Komendant wyjaśnił, że nie jest możliwe podanie liczby zgonów osób z wydanym pozwoleniem na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich, które wpłynęły do KWP w Krakowie w okresie objętym kontrolą, gdyż nie prowadzi się rejestru aktów zgonu posiadaczy pozwoleń na broń³¹. Okoliczność zgonu posiadacza pozwolenia na broń weryfikuje się nie tylko w oparciu o ww. dokument, ale również w oparciu o bazę PESEL. Baza PESEL nie generuje żadnych automatycznych informacji, które byłyby w dyspozycji WPA i pozwalałyby identyfikować takie przypadki lub poddać je procesowi zliczania.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 447-465)

Według wyjaśnień Komendanta, największa liczba egzemplarzy broni do celów kolekcjonerskich zarejestrowana przez jednego posiadacza wynosiła 100 szt. Ponadto podał on, iż nie jest w stanie określić, na podstawie prowadzonych

³¹ Ostatecznie w trakcie kontroli zidentyfikowano trzy takie przypadki, co opisano w pkt 2.11. wystąpienia.

rejestrów, ile osób, wg stanu na koniec lat 2021-2023 i na 30 listopada 2024 r. posiadało pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, ale nie zakupiło ani jednego egzemplarza takiej broni, gdyż brak jest możliwości zadania parametrów w policyjnych systemach pozwalających wyekstrahować takie dane.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 447-465)

2.3. W wyniku badania 17 spraw³² zakończonych wydaniem przez Komendanta pozwolenia na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich ustalono m.in., że:

- w odniesieniu do 13 spraw³³ termin ich załatwienia, liczony od dnia przyjęcia wniosku, nie przekraczał jednego miesiąca. W jednej sprawie³⁴ termin jej załatwienia wyniósł 48 dni, a w kolejnych trzech³⁵ odpowiednio: 168, 187 i 188 dni. We wszystkich tych przypadkach wysłano do wnioskodawców powiadomienia o niemożności załatwienia sprawy w terminie wraz z podaniem nowego terminu. Powodem tak długiego okresu postępowania w trzech ostatnich przypadkach było niezłożenie przez wnioskujących wymaganych potwierdzeń zdania egzaminów z części teoretycznej, dotyczącej znajomości przepisów, oraz egzaminów z posługiwania się bronią. Pozytywne decyzje zostały wydane niezwłocznie po przedłożeniu brakujących potwierdzeń;
- wszystkie osoby składające wniosek o wydanie pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich miały ukończone 21 lat;
- wszystkie wnioski zawierały: cel wydania pozwolenia, liczbę egzemplarzy broni, rodzaj broni³⁶, ważną przyczynę posiadania broni oraz udokumentowane członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim. Najkrótszy okres członkostwa w takim stowarzyszeniu, przed złożeniem wniosku, wynosił jeden dzień, a najdłuższy dwa lata i osiem dni. Średni okres przynależności do stowarzyszenia o takim charakterze przed złożeniem wniosku wyniósł ok. 127 dni;
- stałe miejsca pobytu wnioskujących znajdowały się w Małopolsce;
- 10 osób posiadało wymagane orzeczenia lekarskie i psychologiczne wydane nie wcześniej niż 3 miesiące przed złożeniem wniosku. Pozostałe siedem było zwolnionych z tego obowiązku na mocy art. 15 ust. 6 UoBiA. W dokumentacji tych osób załączone były potwierdzenia o przydzieleniu im broni służbowej;
- we wszystkich przypadkach w dokumentacji znajdowało się potwierdzenie weryfikacji niekaralności w KRK oraz KSIP. Do akt postępowania nie zostały załączone odnośne wydruki z KSIP;
- w chwili wydania pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich pięć osób zdało uprzednio egzaminy, o których mowa w art. 16 ust. 1 UoBiA, a 12 było z nich zwolnionych na mocy art. 16 ust. 2 tej ustawy, co było udokumentowane;
- dokonane wobec osób z badanej próby sprawdzenia w KSIP nie wykazały przesłanek wskazujących na możliwość odmowy wydania im pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich na podstawie art. 17 ust. 1 i 2 UoBiA;
- we wszystkich przypadkach wnioskujący wnieśli opłatę skarbową za wydanie pozwolenia na broń;

³² Dobór poprzez wskazanie przez kontrolera teczek spraw dostępnych w archiwum zlokalizowanym w WPA, ze względu na brak możliwości doboru próby w inny sposób. Wybrano po cztery sprawy z lat 2021, 2022 i 2024 oraz pięć spraw z 2023 r.

³³ Arkusze kontrolne nr: 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 15, 16 i 17.

³⁴ Arkusz kontrolny nr 3.

³⁵ Arkusze kontrolne nr: 6, 13 i 14.

³⁶ Wskazany w art. 10 ust. 4 UoBiA.

- wszystkie decyzje zawierały elementy określone w art. 107 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego³⁷. W decyzjach organ wydający odstąpił od ich uzasadniania, powołując się na art. 107 § 4 KPA;
- w jednej decyzji udzielającej pozwolenia na broń zawarto prawo do jej noszenia, a wnioskującym był policjant, który prośbę taką zawarł w złożonym wniosku. Prawo to zostało przyznane mu bezterminowo. Do czasu przeprowadzenia kontroli osoba ta nie zakupiła ani jednego egzemplarza broni objętego badanym pozwoleniem;
- we wszystkich poddanych kontroli przypadkach prawo do noszenia broni zostało odnotowane w rejestrze Broń oraz SPP poprzez niezaznaczenie pola „Bez prawa do noszenia broni”; kwestie tę szczegółowo opisano w sekcji *Stwierdzone nieprawidłowości*;
- w badanej dokumentacji nie stwierdzono wskazania miejsca przechowywania broni, natomiast każdorazowo wskazywano miejsce stałego pobytu.

(akta kontroli str. 67-137, 619)

Odnośnie do braku włączania do akt wydruków z KSIP w sposób wskazany w § 42 ust. 13 zarządzenia w sprawie KSIP Komendant wyjaśnił m.in., że stan taki był zgodny z prawem i nie stanowił naruszenia wskazanego wyżej przepisu, albowiem nie ma on zastosowania do rejestru Broń [...]. *Zgodnie z treścią § 3 ust. 1 ww. aktu prawnego wprowadzono definicję legalną pojęcia KSIP, który zwany jest również łącznie zbiorem danych KSIP. [...] wymienia enumeratywnie zbiory danych: osoba, fakt, rzecz, podmiot, pokrzywdzeni, rejestr wykroczeń. [...] Rejestr Broń jest prowadzony przez Policję, ale nie należy do zbiorów danych KSIP, bowiem jest odrębnym rejestrem, do którego tylko dostęp uzyskuje się za pomocą systemów teleinformatycznych KSIP. Komendant Główny wprost zaliczył rejestr broń (§ 4 ust. 1 pkt 3 oraz § 4 ust. 3 ww. zarządzenia) do zbiorów danych, do których systemy teleinformatyczne KSIP umożliwiają jedynie dostęp i przetwarzanie informacji. W całym ww. akcie prawnym [...] Komendant Główny posługuje się konsekwentnie pojęciem rejestr broń tylko w przepisach dotyczących tegoż - wyraźnie oddzielając go od zbiorów danych KSIP. [...] jedynym przepisem wskazującym sposób poprawnej rejestracji w rejestrze Broń jest § 64 ust. 7 i 8, gdzie Komendant Główny nie nałożył wymogu dokonywania jakichkolwiek adnotacji czy dołączania wydruków. [...] Rejestracja odbywa się w rejestrze Broń (prowadzonym odrębnie i w oparciu o zupełnie inną podstawę prawną niż sam KSIP, bo jest nim m.in. art. 27 ust 2 UoBiA) jedynie tylko za pośrednictwem platformy teleinformatycznej jaką oferuje KSIP. [...] Za powyższym przemawia także konstrukcja § 41 ust. 1: Policjanci lub pracownicy Policji wprowadzają informacje, w tym dane osobowe, do właściwego zbioru danych KSIP oraz do policyjnych zbiorów danych, o których mowa w § 4 ust. 1. Należy zwrócić tutaj uwagę na wyraźne wyodrębnienie pojęcia zbioru danych KSIP od policyjnych zbiorów danych, o których mowa w § 4 ust. 1 - czyli w omawianym przypadku m.in. rejestru Broń. Oznacza to, że o ile, przepis art. 42 ust. 13 nie posługuje się pojęciem rejestr Broń lub policyjne zbiory danych, o których mowa w § 4 ust. 1, a stan taki ma miejsce, to brak jest możliwości jego zastosowania do rejestru Broń. Ponadto akta postępowań administracyjnych nie posiadają akt kontrolnych, a obrót korespondencyjny związany ze sporządzaniem wydruków z rejestru Broń doprowadziłby do kompletnego paraliżu i tak już przeciążonych ilością pracy wydziałów postępowań administracyjnych komend wojewódzkich.*

(akta kontroli str. 553-566)

³⁷ Dz.U. z 2024 r. poz. 572; dalej: KPA.

2.4. W sprawie możliwości podania rzetelnych danych, w oparciu o prowadzone w KWP w Krakowie rejestry, dotyczących liczby osób z wydanym pozwoleniem na posiadanie broni kolekcjonerskiej, które w okresie objętym kontrolą zmieniły miejsce stałego pobytu poza obszar województwa małopolskiego, oraz liczby akt osób z wydanym pozwoleniem na posiadanie broni kolekcjonerskiej, które zostały przekazane właściwym komendantom ŻW w związku z rozpoczęciem przez te osoby służby wojskowej, Komendant wyjaśnił m.in., że *KWP w Krakowie nie prowadzi rejestru informacji o zmianie miejsca stałego pobytu. Jedyne dane, które posiada, jest rejestr akt przesłanych poza WPA i przejętych przez WPA. W wyniku kwerendy przedmiotowego rejestru ustalono, iż akt przesłanych poza WPA, a więc także do organów ŻW włącznie, było odpowiednio: w 2021 r. – 17, 2022 r. – 23, 2023 r. – 25 i 2024 r. – 62. Przyczyną braku możliwości podania bardziej szczegółowych danych był fakt, iż ww. rejestr jest prowadzony na potrzeby własne WPA i żaden przepis prawa powszechnie obowiązującego nie wymaga jego większego uszczegółowienia lub zbierania dodatkowych danych. Poczynienie wskazanego rejestru bogatszym o dodatkowe parametry pozwalające ekstrahować inne dane nie jest uzasadnione żadną potrzebą Policji.*

(akta kontroli str. akta kontroli str. 447-465)

Kontrola 10 zgłoszonych informacji o zmianie miejsca stałego pobytu z innego województwa na obszar województwa małopolskiego wykazała m.in., że KWP w Krakowie występowała do właściwych miejscowo komendantów wojewódzkich Policji o przesłanie stosownej dokumentacji średnio w ciągu czterech dni od momentu powzięcia informacji o tym fakcie (od zera do 13 dni), a w jednym przypadku osoba z pozwoleniem na broń do celów kolekcjonerskich poinformowała o zmianie miejsca stałego pobytu Komendanta Stołecznego Policji, w związku z tym Kierownik II Wydziału Postępowań Administracyjnych Komendy Stołecznej Policji przesłał tę informację Naczelnikowi wraz ze stosownymi aktami. Przesłane w ten sposób dokumenty nie były weryfikowane pod względem poprawności, kompletności i prawidłowości zarejestrowanych informacji w KSIP, w tym w rejestrze Broń.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 485)

Komendant podał następujące dane odnośnie do liczby osób, które zmieniły miejsce stałego pobytu na obszar województwa małopolskiego lub zakończyły służbę w Wojsku Polskim³⁸, a ich akta zostały przyjęte przez KWP w Krakowie od innych komend wojewódzkich Policji oraz ŻW do swojej dokumentacji: w 2021 r. – 51, w 2022 r. – 60, w 2023 r. – 109 i w 2024 r. – 67.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 447-465)

Kontrolę działań KWP w Krakowie w zakresie przekazywania dokumentacji posiadaczy broni kolekcjonerskiej do właściwych miejscowo lub rzeczowo jednostek, w związku ze zmianą miejsca ich stałego pobytu poza województwo małopolskie lub wstąpienia do WP, przeprowadzono na próbie dziewięciu zgłoszonych informacji o zmianie miejsca stałego pobytu poza województwo małopolskie³⁹. Dokumentacja była przekazywana do właściwych organów średnio do sześciu dni od momentu powzięcia takiej informacji (od dwóch do 10 dni).

(akta kontroli str. akta kontroli str. 484)

³⁸ Dalej: WP.

³⁹ Ze względu na kategorię akt dokumentacja z lat wcześniejszych okresu objętego kontrolą została przekazana do zniszczenia. Do kontroli przedstawiono dokumentację wszystkich dziewięciu przypadków, w których znajdowały się zarówno daty powzięcia informacji o zmianie miejsca stałego pobytu lub wstąpienia do WP, jak i daty przekazania dokumentacji do właściwych miejscowo lub rzeczowo organów.

W wyniku analizy 19 spraw, w których ŻW przesłała do KWP w Krakowie dokumentację posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich po zakończeniu przez nich służby wojskowej, stwierdzono m.in., że:

- średni czas, jaki minął od momentu zakończenia przez posiadacza broni do celów kolekcjonerskich służby w WP do momentu otrzymania przez KWP w Krakowie od ŻW odnośnej dokumentacji wyniósł 57,2 dni, przy czym najkrótszy czas w badanej próbie wynosił 12, a najdłuższy 176 dni,
- brak było możliwości ustalenia daty wprowadzenia danych do rejestru Broń. W zapisach brak było takiego pola lub innej możliwości ustalenia takiej danych;
- w rejestrze Broń każdorazowo odnotowano datę uzyskania informacji, która była tożsama z odnotowaną na dokumencie datą wpływu.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 545-546)

2.5. Według oświadczenia Naczelnika, zwalczanie i zapobieganie popełnianiu wykroczeń określonych w art. 51 ust. 2 UoBiA *prowadzone było na bieżąco, w szczególności poprzez zlecenie jednostkom podległym sprawdzeń sposobu przechowywania broni, ustalanie miejsc stałego pobytu posiadaczy broni w rozumieniu tej ustawy oraz sporządzanie wniosków o wszczęcie postępowań sprawdzających w kierunku zaistnienia wykroczenia. Czynności te były wykonywane stosownie do ujawnionych okoliczności, np. uchybienie terminu na zarejestrowanie broni palnej, o ile nie były załatwiane na miejscu w formie pouczenia [...], skutkowało skierowaniem pisma o przeprowadzenie postępowania do jednostki właściwej miejscowo i rzeczowo. [...] Do każdego prowadzonego postępowania administracyjnego zlecane było sprawdzenie sposobu przechowywania broni palnej, o ile taka została zakupiona, co miało bezpośredni wpływ na zapobieganie i zwalczanie wykroczeń określonych w UoBiA.* Ponadto działania z zakresu zapobiegania popełniania wykroczeń były prowadzone w ramach realizacji obsługi klientów, w zakresie objętym kontrolą NIK, poprzez udzielanie im informacji. Z uwagi na charakter przepisów dotyczących wykroczeń z ww. artykułu, jako powszechnie obowiązujących oraz zakazu wpływania na orzecznictwo organów powołanych do rozpatrywania tych spraw, KWP w Krakowie nie kierowała żadnych wytycznych ani okólników dotyczących interpretacji znamion ww. norm, do podległych sobie jednostek. Nie prowadziła ona również rejestru ani statystyki ujawnionych wykroczeń z UoBiA, zaś same wnioski o podjęcie czynności przez jednostki właściwe trafiały do akt właściwego posiadacza broni palnej.

(akta kontroli str. 41-44)

2.6. W KWP w Krakowie nie została odnaleziona korespondencja z KGP dotycząca rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 9 listopada 2022 r. w sprawie czasowego zakazu noszenia broni i przemieszczania jej w stanie rozładowanym⁴⁰ – 11 listopada 2022 r. na obszarze miasta stołecznego Warszawy, miasta Krakowa i miasta Wrocławia.

(akta kontroli str. 38)

Pismem z 9 października 2024 r. KGP poinformowała Komendanta o opublikowaniu rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 8 października 2024 r. w sprawie czasowego zakazu noszenia broni lub przemieszczania jej w stanie rozładowanym⁴¹, które dotyczyło miast Krakowa i Wieliczki w okresie od 9 do 12 października 2024 r. Informacja ta została przesłana celem *dalszego wykorzystania służbowego*, a wpłynęła do KWP

⁴⁰ Dz. U. poz. 2292.

⁴¹ Dz.U. poz. 1495.

w Krakowie 10 października 2024 r., tj. w czasie obowiązywania ww. rozporządzenia.

(akta kontroli str. 39)

W odniesieniu do ww. rozporządzeń zakazujących czasowo noszenia broni lub przemieszczania jej w stanie rozładowanym Naczelnik oświadczył m.in., że zakazy te miały charakter przepisów prawa powszechnie obowiązującego mającego bezpośredni skutek wobec osób stanowiących *desygnaty tych norm*. Zgodnie z treścią art. 33 UoBiA były one wydawane w formie rozporządzeń i ogłaszane we właściwych publikatorach, co stanowiło rozwiązanie wystarczające do ich właściwego stosowania i egzekwowania. Ustawodawca nie przewidział dodatkowego obowiązku prawnego przekazywania posiadaczom pozwoleń na broń informacji o obowiązujących zakazach przenoszenia broni palnej ponad rozwiązania ogólne dotyczące zasad publikacji aktów prawnych. Brak jest również rozwiązań technicznych w zasobach pozostających do dyspozycji Komendanta, zapewniających dodatkową możliwość dotarcia do każdego posiadacza pozwolenia na broń z informacją o obowiązywaniu zakazu.

(akta kontroli str. 39)

W sprawie działań podejmowanych w związku z wejściem w życie ww. rozporządzeń, celem niedopuszczenia do noszenia lub przemieszczania broni do celów kolekcjonerskich, identyfikacji we wskazanych okresach łamania tego zakazu oraz konsekwencji ewentualnego stwierdzenia takich czynów, Komendant wyjaśnił m.in., że czynności takie są realizowane przez tzw. jednostki pierwszo-liniowe, odpowiedzialne za konkretny obszar miejscowości. [...] jeżeli zakaz obejmuje np. miasto Kraków i miasto Wieliczka to jednostką właściwą jest Komenda Miejska Policji w Krakowie oraz Komenda Powiatowa Policji w Wieliczce. [...] zgodnie z informacją otrzymaną z KPP w Wieliczce w związku z wprowadzonym zakazem, zadaniowano funkcjonariuszy ogniwa patrolowo-interwencyjnego, dzielnicowych oraz policjantów ruchu drogowego, aby w przypadku podejmowania interwencji lub wykonywania ustaleń wobec osób posiadających pozwolenie na broń lub pod adresami, gdzie zarejestrowana jest broń, podjęli działania informacyjne w przedmiotowym zakresie. Informacje o wprowadzonym zakazie przekazano także policjantom pionu kryminalnego celem zintensyfikowania działań rozpoznawczych. [...] na stronie internetowej KPP Wieliczka zamieszczono informacje o wprowadzonym rozporządzeniu MSWiA. Na terenie podległym KPP w Wieliczce we wskazanym okresie czasu nie zidentyfikowano złamania zakazu noszenia broni. Komenda Miejska Policji w Krakowie natomiast ustaliła, że w związku z wprowadzeniem czasowych zakazów noszenia broni na terenie miasta Krakowa rozporządzeniem z 9 listopada 2022 r. oraz rozporządzeniem z 8 października 2024 r. na terenie KMP w Krakowie podjęto działania celem niedopuszczenia do noszenia lub przemieszczania broni do celów kolekcjonerskich w stanie rozładowanym, polegające na poinformowaniu wszystkich podległych jednostek Komendy Miejskiej Policji w Krakowie o obowiązujących przepisach. Ponadto Zespół ds. Operacji Policyjnych Wydziału Sztab Policji KMP w Krakowie organizował w w/w terminach zabezpieczenie miasta, mające na celu zapewnienie ładu i porządku publicznego, a także kontrole przestrzegania obowiązujących czasowych zakazów. W okresach objętych rozporządzeniami nie ujawniono złamania zakazu noszenia broni na terenie Krakowa.

Dodatkowo Komendant podał, że w zakresie obowiązywania zakazu noszenia broni wprowadzonego rozporządzeniem z 8 października 2024 r. zobowiązano pracowników Sekcji, by zwracali oni szczególną uwagę na jego obowiązywanie w sytuacji ujawnienia noszenia broni podczas czynności jej rejestracji w punkcie obsługi stron WPA. Przypadków takich nie ujawniono.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 447-465)

2.7. Zgodnie z oświadczeniem Naczelnika, w okresie objętym kontrolą do wykonywania obowiązków wynikających z przepisów UoBiA, w tym do sprawdzania warunków technicznych magazynów broni, pomieszczeń pozamagazynowych oraz sposobu zabezpieczenia broni i amunicji, było upoważnionych łącznie 19 funkcjonariuszy WPA, z czego na dzień przeprowadzania kontroli przez NIK (12 listopada 2024 r.) trzech nie było już jego pracownikami. Według jego wiedzy, w Komendzie nie istniały uregulowania wewnętrzne dotyczące procedury kontrolowania osób fizycznych w zakresie przechowywania broni, natomiast prowadzona była kontrola podmiotów (na podstawie art. 27 ust. 1 UoBiA – przyp. kontrolera). Komenda nie prowadziła statystyki dotyczącej liczby stwierdzenia naruszeń przepisów UoBiA przez osoby fizyczne, ani też statystyki zlecenia kontroli podległym komendom powiatowym Policji. Zgodnie z wyjaśnieniami i załącznikami do nich, KWP w Krakowie dysponowała wzorem opinii z miejsca zamieszkania osoby ubiegającej się o pozwolenie oraz dla osoby posiadającej pozwolenie, opracowanym ok. 2015 r. przez eksperta Sekcji, który nie był pracownikiem Komendy od 30 kwietnia 2022 r. Prowadzony rejestr przesyłek wpływających do WPA nie dawał możliwości ich filtrowania poprzez parametr zmiany miejsca stałego pobytu przez osobę posiadającą pozwolenie na broń.

(akta kontroli str. 45-52)

2.8. Kontrola 30 akt posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich⁴² pod kątem prawidłowości przetwarzania danych tych osób oraz analizowania ich przez KWP w Krakowie m.in. celem identyfikacji ewentualnego zaistnienia przesłanek uzasadniających cofnięcie pozwolenia na broń czy poprawności, kompletności i prawidłowości zarejestrowanych informacji w KSIP wykazała m.in., że:

- dla pierwszej warstwy rejestracja w rejestrze Broń dokonywana była niezwłocznie z chwilą zaistnienia zdarzeń określonych w § 64 ust. 7 zarządzenia w sprawie KSIP;
- informacje dotyczące osób z pierwszej warstwy próby, które pozwolenie na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich otrzymały w okresie od 1 stycznia 2021 r. do 13 grudnia 2024 r.⁴³, były każdorazowo weryfikowane w systemie KSIP przed jego wydaniem, pod kątem wystąpienia przesłanek uniemożliwiających podjęcie pozytywnej decyzji w tej sprawie;
- sprawdzenia w bazie KSIP co do niekaralności osoby posiadającej pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich były również dokonywane każdorazowo po zwróceniu się jego posiadacza o wydanie zaświadczeń uprawniających do jej zakupu⁴⁴ - w warstwie drugiej badania dotyczyło to przypadków nr 16, 17, 18, 22, 23, 24, 25, 26 27, 29 i 30 listy kontrolnej;
- w wyniku opisanych wyżej weryfikacji nie wystąpił przypadek ujawnienia sytuacji mogącej mieć wpływ na cofnięcie lub możliwość cofnięcia wydanego pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich⁴⁵;

⁴² Do badania wykorzystano 15 akt spraw podlegających badaniu w punkcie 2.3. wystąpienia (pierwsza warstwa) oraz 15 akt osób, które pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich otrzymały przed 1 stycznia 2021 r. (druga warstwa).

⁴³ Data sporządzenia analizy.

⁴⁴ Próba zawiera również opis sytuacji, kiedy posiadacz pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich, będący również posiadaczem pozwoleń na broń do innych celów (np. myśliwski, sportowy), zwrócił się z wnioskiem o wydanie zaświadczeń uprawniających do zakupu takiej broni i w związku z tym został poddany weryfikacji. Dotyczy to przypadków nr 18 i 26 listy kontrolnej.

⁴⁵ W przypadkach, w których analizowane były wyniki weryfikacji dla pozwoleń na broń do celów innych niż kolekcjonerski, również nie ujawniono takiej sytuacji.

- w jednym przypadku⁴⁶ dostarczone zostało orzeczenie lekarskie oraz psychologiczne, a w dwóch przypadkach dokonane zostało sprawdzenie osoby w KRK⁴⁷. W wyniku tych czynności nie stwierdzono przypadku ujawnienia sytuacji mogącej mieć wpływ na cofnięcie lub możliwość cofnięcia wydanego pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich;
- rejestracje, modyfikacje informacji w KSIP oraz wyniki przeprowadzanych weryfikacji nie były dokumentowane w formie wydruków, jednak fakt sprawdzenia w KSIP był odnotowywany bezpośrednio na dokumentach w formie adnotacji;
- w czterech przypadkach stwierdzono przekroczenie pięciodniowego terminu od dnia nabycia broni do jej rejestracji, tj.:
 - dla przypadku z listy kontrolnej 17, nr identyfikacyjny 5512140 stwierdzono zakupy broni i odpowiednio jej rejestrację w systemie KSIP z datami: 7.03.2022 r. i 14.03.2022 r., 06.07.2022 r. i 26.07.2022 r., 17.01.2023 r. (zakup broni – Niemcy) i 25.04.2023 r., 17.01.2023 r. (zakup broni – Niemcy) i 24.04.2023 r., 02.01.2023 r. (zakup broni – Niemcy) i 24.04.2023 r.;
 - dla przypadku z listy kontrolnej 21, nr identyfikacyjny 8704161 stwierdzono zakup broni i odpowiednio jej rejestrację w systemie Broń z datami 29.04.2021 r. (broń zakupiona w Holandii) i 29.06.2021 r.;
 - dla przypadku z listy kontrolnej 24, nr identyfikacyjny 6612080 stwierdzono zakup broni i odpowiednio jej rejestrację w systemie Broń z datami 11.03.2022 r. (broń zakupiona w Niemczech) i 05.04.2022 r.

(akta kontroli str. 466-481)

W sprawie nieskorzystania z prawa do cofnięcia pozwoleń na broń w ww. przypadkach w oparciu o przepis art. 18 ust. 5 pkt 1 UoBiA Komendant wyjaśnił, m.in., że w przypadku broni palnej zakupionej poza granicami kraju [...] na tzw. uprzednią zgodę przewozową, obowiązujące przepisy nie nadążają za stanem faktycznym. Zakupu takiej broni najczęściej dokonuje się na portalu aukcyjnym typu *egun.de* [...]. Zgodnie z treścią prawa cywilnego, umowa kupna-sprzedaży dochodzi do skutku w chwili wygrania aukcji lub skorzystania z opcji [...] „kup teraz”. Powyższe nie daje jednak żadnej gwarancji, iż broń kiedykolwiek dotrze do odbiorcy w kraju przeznaczenia lub że nie nastąpi to ze spodziewanym dużym opóźnieniem od chwili jej nabycia. Przyczyn takiego stanu rzeczy może być kilka, jak na przykład zaginięcie broni w transporcie na terenie państwa początkowego transakcji, wystąpienie zwłoki po stronie sprzedawcy w podaniu danych identyfikujących broń, niezbędnych do wydania uprzedniej zgody przewozowej, sprzedaży broni poza portalem aukcyjnym, eksportu (wysyłki broni do kraju docelowego) przez podmiot trzeci w stosunku do sprzedawcy, czasem związanym z koniecznością wydania uprzedniej zgody przewozowej w kraju docelowym transakcji, czasem związanym z koniecznością wydania zgody przewozowej w kraju zbywcy oraz innymi losowymi zdarzeniami. Rzadko kiedy istnieje możliwość podania danych niezbędnych do wydania uprzedniej zgody przewozowej przed zakupem broni na portalu aukcyjnym, a ustawodawca nie przewidział możliwości wydania uprzedniej zgody przewozowej „in blanco” na wypadek gdyby stronie udało się wylicytować określony przedmiot. Wszystkie ww. przyczyny leżą poza stroną, toteż nie może być mowy o zawinionym popełnieniu wykroczenia, zatem przyjętą od lat praktyką w WPA KWP w Krakowie jest rejestracja broni w terminie do 5 dni od jej otrzymania przesyłką

⁴⁶ Nr 16 z listy kontrolnej – osoba posiadająca zezwolenie na broń do celów kolekcjonerskich od 28 września 2010 r.

⁴⁷ Pozycje z listy kontrolnej nr: 19 (pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich z 17 czerwca 2022 r.) i 26 (pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich z 4 kwietnia 2011 r.).

lub przekroczenia granicy RP przez stronę razem z bronią. Taka też jest przyczyna rozbieżności pomiędzy oficjalnym dokumentem dotyczącym sprzedaży broni, a jej rejestracją. [...] nieracjonalnym lub niemożliwym (w przypadku braku danych broni) byłaby rejestracja broni przed jej fizycznym wejściem w posiadanie przez stronę. W przypadku nr 30 wykazano dopełnienie przez stronę obowiązku co do terminu rejestracji zakupionej rejestrację broni. Dodatkowo Komendant podał, że aktualna linia orzecznicza Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego oraz KGP nie przemawia za cofaniem pozwoleń na broń w oparciu o wyłącznie kilkudniowe uchybienie terminu na rejestrację broni. [...]. Cofnięcie pozwolenia na broń w przypadku uchybienia terminowi rejestracji broni ma charakter fakultatywny i w badanych przypadkach, jeśli doszło do uchybienia terminu, uznano za niecelowe wszczynanie takich postępowań wobec stron z uwagi na nikłą społeczną szkodliwość czynu oraz zasady ekonomiki procesowej.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 553-566)

W KWP w Krakowie w okresie objętym kontrolą dokonywane były weryfikacje czynnych rejestracji m.in. osób i broni. Dokumenty te, opatrzone odpowiednio datami: 30.03.2021 r., 29.03.2022 r., 30.03.2023 r. i 26.03.2024 r., w kategorii broń zawierały następujące dane w zakresie rejestracji czynnych poszukiwań, liczby rekordów zmodyfikowanych i usuniętych:

za 2020 r. – 1 102, 0 i 0,
za 2021 r. – 1 295, 0 i 3,
za 2022 r. – 1 180, 0 i 0,
za 2023 r. – 1 206, 0 i 1.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 616-618)

2.9. W okresie objętym kontrolą w Komendzie stwierdzono 10 przypadków decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich. W szczególności:

- w oparciu o art. 15 ust. 1 pkt 3 UoBiA – jednej osobie w 2023 r. – sytuacja zidentyfikowana została na podstawie wszczętej procedury NK;
- w oparciu o art. 15 ust. 1 pkt 5 UoBiA – dwóm osobom (jednej w 2023 r. na podstawie powiadomienia strony o utracie miejsca stałego pobytu na terenie RP i jednej w 2024 r. na podstawie informacji z jednostki terenowej);
- w oparciu o art. 15 ust. 1 pkt 6 lit. a UoBiA – sześciu osobom (dwóm w 2022 r., jednej w 2023 r. i trzem w 2024 r.) – wszystkie informacje w tych sprawach uzyskano na drodze koordynacji;
- w oparciu o art. 18 ust. 5 pkt 2 w zw. z art. 19a ust. 4. UoBiA – jednej osobie w 2024 r. na podstawie wszczęcia procedury NK.

(akta kontroli str. 57-58)

Analiza powyższych przypadków cofnięć pozwoleń na broń wykazała m.in., że:

- wszystkie zostały wydane w trybie decyzji administracyjnych, zawierały uzasadnienie ich podjęcia oraz zostały podpisane przez uprawnione osoby;
- postępowania administracyjne w sprawie cofnięcia pozwolenia na broń podejmowane były w ciągu 14 dni od momentu uzyskania informacji o naruszeniu przepisów stanowiących podstawę do cofnięcia pozwolenia. W przypadku osób skazanych prawomocnymi wyrokami sądów była to data uzyskania odpisu wyroku;
- we wszystkich przypadkach strony były terminowo zawiadamiane o wszczęciu postępowania, wyjaśniane były wszystkie okoliczności, a sprawy załatwiano zgodnie z terminami określonymi w art. 35 KPA;
- w dwóch przypadkach posiadacze zezwoleń zostali skierowani na badania lekarskie/psychologiczne, z czego w jednym przypadku badania takie nie zostały wykonane, a w drugim ich wynik był negatywny;

- w czterech przypadkach dane o posiadaczu zostały usunięte z KSIP odpowiednio: dla przypadku nr 1 z listy kontrolnej – 440 dni po doręczeniu decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich, dla przypadku nr 3 – 475 dni, dla przypadku nr 9 – 128 dni, a dla przypadku nr 8 nie było możliwe zweryfikowanie daty usunięcia danych;
- w trzech przypadkach (nr 5, 7 i 10 listy kontrolnej), pomimo doręczenia decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń do dnia przeprowadzenia niniejszej analizy (13 listopada 2024 r.), dane o posiadaczach wciąż widniały w rejestrze Broń, pomimo że od doręczenia wydania decyzji do przeprowadzenia analizy minęło odpowiednio: 76, 240 i 294 dni;
- w trzech przypadkach (nr 2, 4 i 6 listy kontrolnej) dane nie zostały usunięte z powodów odpowiednio: toczącego się równoległe postępowania w sprawie wydania pozwolenia na broń do innego celu, braku przesłania informacji o zbyciu broni oraz pozostawiania broni w depozycie Policji.

(akta kontroli str. 53-56)

W sprawie przyczyn liczenia terminów postępowań administracyjnych dotyczących cofania pozwoleń na broń od momentu uzyskania przez KWP w Krakowie odpisu prawomocnego wyroku, pomimo iż informacja o skazaniu była znana Komendzie wcześniej, na podstawie karty karnej⁴⁸, Komendant wyjaśnił m.in., że *terminy postępowań administracyjnych w przedmiocie cofnięcia pozwolenia na broń liczy się od dnia ich wszczęcia, a nie od daty wpływu informacji z KRK czy [...] innej informacji. Za datę wszczęcia postępowania uznaje się dzień odbioru zawiadomienia o wszczęciu postępowania przez stronę i ten dzień jest pierwszym, o jakim mówi kodeks postępowania administracyjnego, od którego można obliczać jakiegokolwiek terminy. Wszystko co dzieje się przed tą datą stanowi czynności poprzedzające wszczęcie postępowania. [...]. WPA odnotował przypadki rozbieżności pomiędzy treścią karty karnej a treścią prawomocnego wyroku (osoba skazana prawomocnym wyrokiem nie figurowała jako skazana w KRK [...]). [...] mając na uwadze ostrożność procesową należy wejść w posiadanie obu zgodnych ww. dokumentów i jest to praktyka przyjęta przez WPA. [...]. Zgodnie z zasadą pisemności w KPA wszystkie dokumenty muszą zostać pozyskane przez organ w formie prawem przepisanej, a otrzymanie takowych również wiąże się z upływem czasu.*

(akta kontroli str. 447-465)

Odnośnie do przyczyn nieusunięcia z rejestru w dwóch przypadkach⁴⁹ danych osobowych, pomimo wydania decyzji o cofnięciu pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich – zgodnie z treścią § 110 zarządzenia w sprawie KSIP, Komendant wyjaśnił m.in., że zapis powyższego przepisu pozostaje w sprzeczności z bezwzględną koniecznością pozostawienia tych danych w systemie KSIP do czasu rozliczenia się z posiadanej broni przez osoby, którym cofnięto pozwolenia. Samo uprawomocnienie się decyzji cofającej pozwolenie na broń nie kończy bytu prawnego prawa rzeczowego, jakim jest prawo do własności. Strona po cofnięciu pozwolenia wciąż pozostaje właścicielem broni do momentu jej zbycia lub zniszczenia. Z uwagi na fakt utraty uprawnień do jej posiadania (posiadanie jest częścią prawa własności, ale zakaz posiadania nie stoi na przeszkodzie dalszemu byciu właścicielem przedmiotu) broń winna zostać zbyta w określonym terminie lub złożona do depozytu właściwego organu, gdzie za wolą strony, która wciąż w rozumieniu cywilistycznym pozostaje jej właścicielem – może być przechowywana. Dlatego koniecznością jest

⁴⁸ Dla przypadków nr 1 i 3 listy kontrolnej.

⁴⁹ Dla przypadków nr 4 i 6 listy kontrolnej.

nieusuwanie danych właściciela, gdyż jest to niezbędne do wykonywania zadań związanych z obsługą korespondencyjną oraz ewidencją depozytu broni.

(akta kontroli str. 447-465)

2.10. W okresie objętym kontrolą nie wystąpiły przypadki cofania pozwoleń na broń w oparciu o art. 18 ust. 5 UoBiA.

(akta kontroli str. 482)

W sprawie otrzymywania przez KWP w Krakowie od stowarzyszeń o charakterze kolekcjonerskim broni rocznych wykazów osób do nich należących oraz informacji o wykreśleniu członków po ich wykluczeniu lub śmierci, Komendant wyjaśnił m.in., że informacje takie były przesyłane od stowarzyszeń strzeleckich, które równocześnie realizują cele kolekcjonerskie. Informacje o śmierci członków nie były tą drogą ujawniane. Uzyskane informacje były weryfikowane poprzez sprawdzenie aktualnego członkostwa w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim. Nie dokonywano żadnych zmian w rejestrze Broń, gdyż system ten nie gromadzi informacji o przynależności do stowarzyszenia o charakterze kolekcjonerskim. Nie były podejmowane żadne kroki w celu pozyskania takich wykazów, bowiem – zgodnie z treścią art. 27 ust. 5 UoBiA – PZŁ i zarządy stowarzyszeń strzeleckich są obowiązane do corocznego składania właściwym organom Policji aktualnych wykazów członków uprawiających łowiectwo lub strzelectwo z użyciem własnej broni oraz do powiadamiania tych organów o wykluczeniu wymienionych członków tych organizacji w terminie 30 dni od dnia wykluczenia. Obowiązek ten nie dotyczy jednak stowarzyszeń o charakterze kolekcjonerskim. UoBiA jako podstawę do posiadania broni do celu kolekcjonerskiego podaje członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze kolekcjonerskim oraz członkostwo w stowarzyszeniu o charakterze strzeleckim dla celu sportowego, stąd wniosek, iż skoro ustawodawca dokonał takiego podziału, to są to różne pojęcia. Wskazana zatem powyżej dyspozycja normy prawnej dotyczy PZŁ oraz stowarzyszeń strzeleckich, a nie o charakterze kolekcjonerskim. Nie każde stowarzyszenie o charakterze kolekcjonerskim jest jednocześnie stowarzyszeniem strzeleckim. Nadmieniał ponadto, iż powyższe uregulowanie nie zostało przez ustawodawcę wyposażone w stosowne narzędzia dla Komendanta dotyczące jego wyegzekwowania. Ponadto ewentualne cofnięcie pozwolenia z uwagi na fakt braku przynależności do stowarzyszenia o charakterze kolekcjonerskim ustawodawca poczynił fakultatywnym, a nie obligatoryjnym.

(akta kontroli str. akta kontroli str. 553-566)

2.11. Analiza czynności Komendanta w zakresie odbierania do depozytu broni do celów kolekcjonerskich, amunicji do niej oraz legitymacji posiadacza w przypadku ujawnienia okoliczności, o których mowa w art. 18 ust. 1 pkt 1-2 UoBiA, wykazała m.in., że odebranie broni na podstawie ww. przepisów nastąpiło w trzech przypadkach. Broń była odbierana po przeprowadzeniu przez KWP czynności sprawdzających i niezwłocznie przekazywana do depozytu. W czterech przypadkach nastąpiło zbycie broni przez posiadaczy przed wydaniem decyzji cofającej pozwolenia na broń lub upływem 30 dni od uprawomocnienia się takich decyzji, w dwóch przypadkach posiadacze zezwoleń na broń do celów kolekcjonerskich nie zdążyli jej zakupić, a w jednym nastąpiło legalne przemieszczenie broni w nowe miejsce stałego pobytu posiadacza poza granicami Polski.

(akta kontroli str. 496-499)

Analiza 10⁵⁰ przypadków postępowania przez KWP w Krakowie z bronią do celów kolekcjonerskich oraz amunicją i dokumentami do niej, w przypadkach powzięcia informacji o toczących się przeciwko jej posiadaczom postępowaniach karnych o przestępstwa wskazane w art. 15 ust. 1 pkt 6 UoBiA, wykazała m.in., że:

- broni, amunicji oraz dokumentacji do niej nie odebrano w siedmiu przypadkach, w tym pięciu z kategorii I, przy czym po cofnięciu pozwolenia na broń osoby zobowiązane zwracały w ciągu 7 dni dokumenty potwierdzające legalność posiadania broni i amunicji oraz niezwłocznie zbywały broń i amunicję do tej broni. W przypadku kategorii II osoba skazana nie zdążyła jeszcze zakupić broni, a w przypadku z kategorii III postępowanie karne nie zostało jeszcze zakończone;
- broń, amunicja i dokumentacja do niej zostały odebrane w trzech przypadkach z kategorii I, przy czym w jednym przypadku nastąpiło to w dniu ustalenia wszczęcia postępowania karnego, w drugim przypadku broń została zabezpieczona przez Centralne Biuro Śledcze 5 marca 2024 r., a KWP otrzymała powiadomienie o tym fakcie 11 marca 2024 r. i dokonała w tym samym dniu zabezpieczenia dokumentów (zaświadczeń). W trzecim przypadku pozwolenie na broń wydane zostało w trakcie toczącego się postępowania karnego (brak możliwości odmowy wydania takiego pozwolenia osobie nieskazanej prawomocnym wyrokiem sądu). Wydanie zaświadczeń uprawniających do zakupu broni nastąpiło 14 stycznia 2025 r., jednakże ze względu na toczące się postępowanie karne, w oparciu o art. 19 ust. 1a UoBiA, odebrano je w tym samym dniu za pokwitowaniem.

(akta kontroli str. 542-543)

W sprawie przyczyn nieodebrania broni do celów kolekcjonerskich posiadaczom, przeciwko którym wszczęto postępowanie karne w sprawie przestępstwa, w przypadkach oznaczonych w próbie numerami identyfikacyjnymi 5502030 i 8205240, a jednocześnie odebraniu jej posiadaczowi o numerze identyfikacyjnym 810280, przeciwko któremu również toczyło się takie postępowanie, Kierownik wyjaśnił m.in., że każdy przypadek był oceniany indywidualnie. Sprawy prowadzone w oparciu o KPA dotyczyły rozstrzygnięć *indywidualno-konkretnych*. W KPA obowiązuje zasada tzw. swobodnej oceny dowodów (art. 80). Brak jest zatem automatyzmu prawnego w sytuacji, gdy ma się do czynienia ze zwrotami ocennymi, takimi jak np. *a zwałoka zagrażałaby bezpieczeństwu publicznemu*, o którym mowa w art. 19 UoBiA. Konstrukcja tego przepisu (i od niego pochodnych) nie w każdym przypadku zakłada konieczność odebrania broni przed wydaniem decyzji w przedmiocie cofnięcia pozwolenia na broń.

(akta kontroli str. 547-548)

Ponadto w trzech przypadkach miało miejsce zabezpieczenie broni kolekcjonerskiej w depozycie po osobach zmarłych. Liczba dni od daty zgonu do daty przyjęcia broni i amunicji do depozytu wynosiła odpowiednio 8, 73 i 20 dni. W dwóch przypadkach informacja o zgonie posiadacza broni pochodziła od rodziny, a w jednym przypadku ujawnione zostało zabójstwo posiadacza (najdłuższy okres czasu od powzięcia informacji o zgonie do zabezpieczenia

⁵⁰ W próbie kontrolnej znalazło się osiem przypadków postępowania w sprawie przestępstw lub przestępstw skarbowych (*kategoria I*), jeden przypadek postępowania w sprawie przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu (*kategoria II*) oraz jeden przypadek postępowania w sprawie przestępstwa przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji popełnionego w stanie nietrzeźwości lub pod wpływem środka odurzającego albo gdy sprawca zbiegł z miejsca zdarzenia (*kategoria III*).

broni). W przypadku tym informacja o zgonie posiadacza pochodziła od Komendy Powiatowej Policji w Wieliczce.

(akta kontroli str. 540)

2.12. W sprawie możliwości uzyskania rzetelnych danych co do wpływania w okresie objętym kontrolą do KWP w Krakowie informacji o wszczęciu procedury NK wobec osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich, liczby takich informacji, które wpłynęły do KWP w Krakowie w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą oraz wynikających stąd działań KWP w Krakowie, Komendant wyjaśnił m.in., że ekstrakcja takich danych wg kryterium celu kolekcjonerskiego pozwolenia na broń nie jest możliwa z żadnego systemu wykorzystywanego przez KWP w Krakowie. Nie jest możliwe rzetelne przefiltrowanie dziennika korespondencji wg NK. Nie jest to również możliwe za okres będący przedmiotem kontroli, bowiem dane są gromadzone dopiero od połowy 2023 roku. Obowiązek zbliżonej do zadanego pytania sprawozdawczości został nałożony na KWP w Krakowie dopiero 22 czerwca 2023 r., zaś sama sprawozdawczość nie obejmuje kryterium celu pozwolenia, do jakiego broń posiada osoba wskazywana w NK jako sprawca przemocy domowej. Sprawozdawczość ta nie obejmuje również wskazania, do jakiej komórki właściwej ds. wydawania pozwoleń na broń informacje były kierowane. Fakt wszczęcia procedury NK nie oznacza, iż KWP w Krakowie jest organem właściwym do zajmowania się taką sprawą. Na przykład: wobec osoby, która ma miejsce czasowego pobytu na terenie województwa małopolskiego podjęto interwencję w związku z przemocą domową, ale pozwolenie ma wydane przez innego niż małopolski Komendanta Policji i tam też zostanie przekazana informacja o wszczętej procedurze, ale informacja o tym zdarzeniu zostanie wykazana jako liczba ujawniona przez KWP w Krakowie. Wskazana powyżej sprawozdawczość nie obejmuje obowiązków informacyjnych nałożonych na podmioty pozapolicyjne, zatem brak jest możliwości przekazania rzetelnych danych o ilości wszczętych procedur. Do swoich wyjaśnień Komendant załączył informację w sprawie ww. obowiązku sprawozdawczego od Wydziału Prewencji KWP w Krakowie, wg której, na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 marca 2023 roku o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej oraz niektórych innych ustaw, które weszły w życie z dniem 22 czerwca 2023 roku, Policja została zobowiązana do powiadamiania komórki organizacyjnej Komendy Wojewódzkiej Policji albo Stołecznej Policji, właściwej w sprawach wydawania pozwoleń na broń, o fakcie wszczęcia wobec osoby stosującej przemoc domową posiadającej broń palną procedury NK. Ponadto zobowiązana została do odebrania broni osobie stosującej przemoc domową w związku z zagrożeniem życia lub zdrowia osoby doznającej przemocy domowej. Powyższe odbywa się na zasadach określonych w przepisach UoBiA. Na podstawie danych gromadzonych i przetwarzanych w Systemie Elektronicznej Sprawozdawczości w Policji (SESPol), który zawiera m. in. formularz III/8 – Sprawozdanie z podjętych przez Policję działań wobec przemocy domowej dotyczące procedury NK wygenerowano dane za okres:

22.06.2023 r. – 31.12.2023 r.

1. Liczba zawiadomień o wszczęciu procedury NK skierowanych do komórki właściwej ds. wydawania pozwoleń na broń (za wyjątkiem przypadków odebrania broni) – 13.

2. Liczba przypadków odebrania broni – 7 w tym: w przypadku zatrzymania osoby w związku ze stosowaniem przez nią przemocy domowej oraz w związku z wydaniem nakazu i zakazu (art. 15aa ustawy o Policji), zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania, zakazu wstępu (art. 15aaa ustawy o Policji).

01.01.2024 r. – 30.11.2024 r.

1. Liczba zawiadomień o wszczęciu procedury NK skierowanych do komórki właściwej ds. wydawania pozwoleń na broń (za wyjątkiem przypadków odebrania broni) – 15.

2. Liczba przypadków odebrania broni – 11, w tym: w przypadku zatrzymania osoby w związku ze stosowaniem przez nią przemocy domowej oraz w związku z wydaniem nakazu i zakazu (art. 15aa ustawy o Policji), zakazu zbliżania, zakazu kontaktowania, zakazu wstępu (art. 15aaa ustawy o Policji).

(akta kontroli str. 447-465)

W wyniku badania próby 10 przypadków postępowania KWP w Krakowie po otrzymaniu informacji o wszczęciu wobec posiadacza broni do celów kolekcjonerskich procedury NK ustalono m.in., że:

- we wszystkich przypadkach przeprowadzona została analiza teczki zagadnieniowej *Przemoc domowa*;
- w siedmiu przypadkach zlecono odebranie broni, amunicji i dokumentów potwierdzających ich legalność oraz zostały one odebrane. W dwóch przypadkach osoby, którym wydano pozwolenia na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich, nie zdążyły jeszcze jej zakupić, a w jednym osoba zgłaszająca przypadek przemocy stwierdziła, że nie obawia się o swoje bezpieczeństwo w zakresie zdrowia lub życia, wobec czego nie podjęto takich czynności;
- w jednym przypadku zwrócono przedmiotowe rzeczy z depozytu, po przedstawieniu przez posiadacza pozytywnych zaświadczeń z przeprowadzonych badań psychologicznych i psychiatrycznych. W jednym przypadku osoba nie uzyskała pozytywnego zaświadczenia, a w jednym nie przedstawiła wyników takich badań, pomimo zobowiązania do ich przeprowadzenia.

(akta kontroli str. 492-495)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W sześciu spośród 10 przypadków cofnięcia pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich, które wystąpiły w KWP w Krakowie w okresie objętym kontrolą, dane osobowe nie zostały usunięte z rejestru Broń niezwłocznie po uzyskaniu przez WPA informacji o doręczeniu tym osobom ostatecznej decyzji administracyjnej.

Dane osobowe trzech osób, którym w drodze decyzji cofnięto pozwolenie na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich, zostały usunięte z rejestru Broń po 128 (nr 9 z listy kontrolnej), 440 (nr 1) i 475 dniach (nr 3) od momentu ich doręczenia.

Dane osobowe kolejnych trzech osób, którym zostały cofnięte pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich, nie zostały usunięte z ww. rejestru wg stanu na dzień przeprowadzania kontroli NIK (13 listopada 2024 r.), pomimo że od dnia doręczenia tym osobom decyzji administracyjnych upłynęło 76 (nr 5), 240 (nr 7) i 294 dni (nr 10).

(akta kontroli str. 53-56)

Nieusunięcie danych z rejestru Broń oraz usunięcie ich ze zwłoką wynoszącą od 4 miesięcy do ponad roku było działaniem naruszającym § 110 pkt 2 zarządzenia w sprawie KSIP, zgodnie z którym z rejestru *Broń* usuwa się m.in. dane osobowe osób posiadających pozwolenie na broń niezwłocznie, w przypadku uzyskania przez komórkę organizacyjną komendy wojewódzkiej Policji właściwą w sprawach wydawania pozwoleń na broń informacji o doręczeniu osobie,

której dane osobowe są przetwarzane w rejestrze Broń, ostatecznej decyzji administracyjnej lub prawomocnego orzeczenia sądu administracyjnego, na mocy których m.in. cofnięto pozwolenie na broń.

Komendant wyjaśnił m.in., że stan taki miał miejsce, ponieważ komisje powoływane do wykreślenia z rejestrów zbędnych danych zbierały się m.in. przy okazji przygotowania akt do przekazania do archiwum, które odbywa się okresowo. *Zatem termin ten nie jest „późny” - a „adekwatny”, bowiem zgodny z typową rytmiką pracy WPA. Termin nieostry jakim jest „niezwłocznie” w ww. zarządzeniu KGP celowo nie określa dokładnej liczby dni z uwagi na specyfikę i charakter pracy w takich nietypowych z pkt widzenia Policji wydziałach jakimi są Wydziały Postępowania Administracyjnych. Nie bez znaczenia pozostaje fakt, iż [...] stany osobowe WPA nie są adekwatne do obłożenia sprawami, toteż czynności nieobarczone terminami administracyjnymi KPA są wykonywane w miarę posiadanych sił i środków - nie później niż jest to naprawdę niezbędne. W rzeczonych przypadkach niezbędne było usunięcie ww. danych na potrzebę planowanej archiwizacji materiałów. [...] Zgodnie z poglądem Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego we Wrocławiu z dnia 11 kwietnia 2024 r sygn. akt. SAB/Wr 331/23 czas trwania postępowania nie może świadczyć o jego przewlekłości. W podobnym tonie wypowiada się ten sam Sąd w wyroku z dnia 24 października 2024 r. sygn. akt. II SAB/Wr 526/24 tj. „kwalifikowaną formą beczynności lub przewlekłości będzie stan, w którym wyraźnie, ewidentnie, bezdyskusyjnie i drastycznie naruszono treść obowiązku wynikającego z przepisu prawa. Może być to zatem tylko taki stan, w którym bez żadnej wątpliwości i wahań można stwierdzić, że naruszono prawo w sposób oczywisty. Dla uznania rażącego naruszenia prawa nie jest wystarczające samo przekroczenie przez organ ustawowych obowiązków, czyli także terminów załatwienia sprawy. Wspomniane przekroczenie musi być znaczne i niezaprzeczalne, a przy tym stanowić rażące opóźnienie w podejmowanych przez organ czynnościach, w sposób oczywisty pozbawione jakiegokolwiek racjonalnego uzasadnienia, a sytuacja taka w przedmiotowym przypadku nie ma miejsca, bowiem organ posiada racjonalne uzasadnienie”. [...]*

(akta kontroli str. 447-465)

W odniesieniu do złożonych wyjaśnień NIK zauważa, że w ww. przypadkach nie sposób uznać, jakoby dane osobowe zostały usunięte bez zbędnej zwłoki, uwzględniając trudności kadrowe i duże obłożenie obowiązkami pracowników WPA. Zdaniem NIK, zaistniała zwłoka w usuwaniu danych osobowych z rejestru była „znaczna i niezaprzeczalna”, a jej głównym uzasadnieniem była organizacja pracy w KWP w Krakowie. Kilkumiesięczna, a nawet ponadroczna zwłoka stanowiła – w ocenie NIK – rażące opóźnienie i naruszała jedną z podstawowych zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych, zgodnie z którą dane osobowe muszą być przechowywane przez okres nie dłuższy, niż jest to niezbędne do celów, w których dane te są przetwarzane.

2. W 16 przypadkach⁵¹ spośród 17 badanych w rejestrze Broń, jak i w SPP wpisano błędne informacje o prawie do noszenia broni, pomimo że noszenie

⁵¹ Arkusze kontrolne od 2 do 17.

broni przez osoby posiadające przedmiotowe pozwolenia na broń było zabronione.

(akta kontroli str. 67-137)

Komendant wyjaśnił m.in., że wartością domyślną w KSIP dla wprowadzanych decyzji do jakiegokolwiek celu posiadania broni jest prawo do jej noszenia. Dlatego każda decyzja wprowadzana do tego systemu, o ile nie zostanie z zamysłem przestawiony wskazany parametr, będzie wyświetlana jako przyznająca prawo do noszenia broni. Możliwość ustawiania powyższego parametru nie była znana pracownikom i funkcjonariuszom Sekcji, toteż bez zewnętrznej ingerencji ustawiał się on automatycznie na prawo do noszenia broni - tak. [...]. W treści wyjaśnień Komendant podniósł przydatność informacji o prawie do noszenia broni dla organów ścigania podejmujących interwencję na miejscu zdarzenia w przypadku broni do celów kolekcjonerskich. [...] dla policjanta podejmującego interwencję wobec posiadacza broni palnej do celów kolekcjonerskich który nosi przy sobie broń bez znaczenia pozostaje informacja z systemu czy osoba może broń nosić lub nie, bowiem i tak nie będzie w stanie wyegzekwować zakazu z art. 10 ust. 8 UoBiA.

(akta kontroli str. 447-465)

NIK zwraca uwagę, że błędne zapisy w rejestrze Broń, dostępne także na urządzeniach mobilnych za pomocą aplikacji SPP (np. w trakcie legitymowań i kontroli drogowych), mogą spowodować błędną ocenę sytuacji przez funkcjonariuszy dokonujących sprawdzeń.

3. W okresie objętym kontrolą Komendant nie korzystał z przysługującego mu prawa do kontrolowania warunków przechowywania broni przez osoby fizyczne posiadające pozwolenie na broń palną do celów kolekcjonerskich i zlecał dokonywanie sprawdzenia przechowywania broni i amunicji właściwym miejscowo jednostkom podległym, co było niezgodne z art. 27 ust. 1 UoBiA.

Zgodnie z art. 27 ust. 1 UoBiA do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów tej ustawy przez osoby uprawnione są właściwe organy Policji. W przypadku kontroli osób posiadających pozwolenie na broń palną właściwym organem Policji, na mocy art. 9 ust. 5 UoBiA, jest komendant wojewódzki Policji.

Komendant w odpowiedzi na pytanie o realizację przysługującego mu uprawnienia do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z art. 27 ust. 1 UoBiA w stosunku do osób posiadających broń do celów kolekcjonerskich oraz liczbę takich kontroli w poszczególnych latach okresu objętego kontrolą, liczbę upoważnień do takich kontroli, osoby je przeprowadzające, sposób dokumentowania takich kontroli oraz ewentualną przyczynę braku realizacji tych kontroli, przywołał oświadczenie Naczelnika zawarte w pkt 2.7. niniejszego wystąpienia pokontrolnego oraz dodatkowo wyjaśnił m.in., że brak jest możliwości podania liczby kontroli osób fizycznych z uwagi na brak prowadzenia rejestru takich kontroli. Komendant nie przedłożył do kontroli NIK żadnego protokołu z takiej kontroli celem udokumentowania, że były one prowadzone przez pracowników KWP w Krakowie.

(akta kontroli str. 447-465, 636-643)

Komendant wyjaśnił ponadto, że *należy odróżnić kontrolę sposobu przechowywania broni palnej od czynności materialno-technicznych, jakimi jest zlecenie sprawdzenia sposobu przechowywania broni. Precyzując – „kontrola”*

odbywa się w oparciu o treść art. 27 UoBiA i jako taka jest zarezerwowana dla właściwego organu Policji lub upoważnionych funkcjonariuszy, natomiast „sprawdzenie” sposobu przechowywania broni jest czynnością materialno-techniczną możliwą do zlecenia dowolnej jednostce Policji bez delegowania uprawnień w drodze pełnomocnictwa lub upoważnienia przez właściwy organ Policji. Okoliczność ta była wyjaśniana Najwyższej Izbie Kontroli podczas poprzednich kontroli (Opinia prawna KGP znak KPP 2159/16/DM, Gpp/3223/16/DM z dnia 23 czerwca 2016 r.). Także we wskazanej powyżej opinii wskazano wprost, iż „zasoby kadrowe Wydziałów Postępowania Administracyjnych KWP/KSP zajmujących się problematyką pozwoleń na broń, są niewystarczające do przeprowadzania przedmiotowych kontroli we własnym zakresie”. W chwili obecnej, wobec gwałtownie rosnącej liczby posiadaczy pozwoleń na broń ww. stwierdzenie to tym bardziej jest aktualne. Taka też jest przyczyna zlecenia czynności materialno-technicznych na jednostki podległe. Są to okoliczności znane NIK od co najmniej 2016 roku. Nie bez znaczenia w tym miejscu pozostaje fakt, iż NIK w wystąpieniu zawartym w Informacji o wynikach kontroli P/15/041 z dnia 3 lutego 2016 r. dotyczącym kontroli lub sprawdzenia sposobu przechowywania broni zauważyła, że przeprowadzenie kontroli warunków przechowywania broni jest zasadne i racjonalne, NIK uważa za celowe wznowienie prac nad stosowną zmianą przepisów o broni i amunicji.⁵² [...] art. 27 ust 1 UoBiA - Właściwe organy Policji, a w stosunku do żołnierzy zawodowych - właściwe organy wojskowe, są uprawnione do kontroli wykonywania obowiązków wynikających z przepisów ustawy przez osoby oraz podmioty, o których mowa w art. 29 ust. 1 nie konstytuuje obowiązku leżącego po stronie organów Policji, a jedynie fakultatywną możliwość sprawowania takiej kontroli. Przepis ten nie ma charakteru obligatoryjnego, zatem organ może kontrolować osoby fizyczne, ale nie musi. [...] KWP w Krakowie nie prowadzi rejestru kontroli osób fizycznych pod kątem sposobu przechowywania broni dokonywanych siłami WPA. W wyniku rozpytania funkcjonariuszy podległych nie ujawniono w okresie objętym kontrolą NIK przypadku wykonywania takich czynności wobec osób fizycznych, co nie oznacza, iż nie miały one miejsca. [...]

(akta kontroli str. akta kontroli str. 553-566)

Przyjmując do wiadomości zarówno trudności kadrowe WPA, jak również zwiększającą się liczbę posiadaczy broni palnej, w tym do celów kolekcjonerskich, NIK zwraca uwagę na niezgodność podejmowanych czynności z art. 27 ust. 1 UoBiA, co zostało już podniesione przez Izbę w przywołanej w powyższych wyjaśnieniach kontroli P/15/041. Od czasu opublikowania jej wyników stan prawny w przedmiotowym zakresie nie uległ zmianie.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą Komendant w sposób prawidłowy prowadził postępowania administracyjne w sprawach dotyczących zarówno wydawania, jak i cofania pozwoleń na broń do celów kolekcjonerskich. Nie stwierdzono przypadków wydawania pozwoleń pomimo braku spełnienia ustawowych przesłanek. Właściwie weryfikowano dane dotyczące okoliczności stanowiących podstawę do nieprzyznania i cofnięcia prawa do posiadania broni do celów kolekcjonerskich. Informacje dotyczące posiadaczy broni rzetelnie wprowadzono do rejestru Broń, z wyjątkiem „prawa do noszenia broni”, które

⁵² Dodatkowo na str. 18 Informacji o wynikach ww. kontroli widnieje zapis, że NIK wniósł do MSWiA m.in. o podjęcie działań w celu wsparcia działań Policji na rzecz poprawy funkcjonalności rejestru Broń oraz zmiany art. 27 ust. 1 ustawy o broni i amunicji pod kątem wprowadzenia możliwości upoważnienia funkcjonariuszy jednostek Policji podległych Komendantowi Wojewódzkiemu/Stołecznemu Policji do kontroli warunków przechowywania broni prywatnej.

oznaczane było w systemie nieprawidłowo. Zastrzeżenia NIK dotyczyły ponadto usuwania z rejestru danych osobowych posiadaczy broni do celów kolekcjonerskich, którym cofnięte zostało pozwolenie na broń: w sześciu spośród 10 badanych przypadków dane te nie zostały usunięte z rejestru niezwłocznie, a zwłoka ta wynosiła od kilku miesięcy do nawet ponad roku. Naruszało to § 110 pkt 2 zarządzenia w sprawie KSIP. Izba zauważa przy tym, że przyczyną powyższego była duża i rosnąca liczba spraw w kompetencjach WPA przy ograniczonych zasobach kadrowych w tym Wydziale. Podkreślić należy, że konstrukcja systemu KSIP, a także samego rejestru Broń narzucała ograniczenia w dostępie do danych oraz ich przetwarzania.

Stwierdzona przez NIK nieprawidłowość dotyczyła ponadto nieprzewodzenia przez KWP w Krakowie kontroli sposobu przechowywania broni i amunicji przez osoby fizyczne i zlecenia dokonywania sprawdzenia jednostkom podległym, co było niezgodne z art. 27 ust. 1 UoBiA.

OBSZAR

3. Nadzór nad wykonaniem obowiązków związanych z wydanymi pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich

Opis stanu faktycznego

3.1. W latach 2021-2024 w jednostkach Policji podległych Komendantowi występowały wakaty. W celu ich wypełnienia w KWP w Krakowie i w każdej komendzie powiatowej i miejskiej Policji województwa małopolskiego powołane zostały zespoły do spraw promocji zawodu policjanta, mające na celu propagowanie zawodu policjanta poprzez przybliżenie specyfiki pełnienia służby, a także szczegółowe opracowanie i realizację strategii reklamowej w zakresie zwiększenia liczby kandydatów do służby w Policji. Komendant oraz kierownicy podległych mu jednostek Policji województwa małopolskiego, na podstawie art. 36 ustawy o Policji, dokonywali przeniesień do pełnienia służby w innej komórce/jednostce organizacyjnej Policji lub w innej miejscowości z urzędu lub na własną prośbę policjanta. Ponadto Komendant wyjaśnił, że wielokrotnie zwracał się do Komendanta Głównego z wnioskami o zwiększenie liczby etatów Policji będących w dyspozycji Komendanta, jak również będących w dyspozycji komendantów miejskich i powiatowych Policji województwa małopolskiego. Część z wniosków została rozpatrzona pozytywnie, część nadal pozostawała w procedowaniu. Przyznane etaty Policji usprawniły prawidłowe funkcjonowanie poszczególnych komórek organizacyjnych KWP w Krakowie i jednostek podległych.

(akta kontroli str. 553-555)

Odpowiadając na pytanie, czy w planie lokalnego szkolenia zawodowego jednostek podległych ujęto zadania dotyczące lub powiązane z UoBiA, np. dotyczące odbierania broni w przypadku wszęcia procedury „Niebieskie Karty”, Komendant wyjaśnił: *[...] w planie doskonalenia zawodowego lokalnego KWP w Krakowie, jak i w planach doskonalenia zawodowego lokalnego w jednostkach podległych ujęto szkolenia, które realizują zagadnienia powiązane z UoBiA, tj. postępowania w przypadku podejmowania czynności służbowych wobec osoby, u której ujawniono broń przystosowaną do strzelania przy wykorzystaniu prochu czarnego, oraz dotyczące realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemoc domowej – procedura „Niebieskiej Karty”.*

(akta kontroli str. 555)

Wyjaśniając sposób sprawowania nadzoru nad jakością i aktualnością informacji przetwarzanych w KSIP, Komendant wskazał, że *w SWD dane dotyczące broni pobierane są automatycznie z KSIP i są one widoczne podczas przyjmowania*

zgłoszenia przez Policję w formie informacji, czy pod danym adresem (którego dotyczy interwencja) zarejestrowano broń. Sztab Policji KWP w Krakowie nie sprawuje nadzoru nad jakością i aktualnością powyższych informacji. Nadzór ten sprawują kierownicy komórek organizacyjnych komend wojewódzkich Policji właściwych w sprawach pozwoleń na broń, w myśl Zarządzenia [...] w sprawie KSIP. Rejestr Broń nie jest częścią KSIP, tylko osobnym rejestrem, do którego dostęp uzyskuje się za pomocą platformy teleinformatycznej KSIP, dlatego też zgodnie z treścią § 8 ust. 6 tego zarządzenia przepisy ustępu 2 stosuje się odpowiednio, a nie wprost. Oznacza to, że nadzór realizowano poprzez:

- 1) bieżące analizowanie operacji przetwarzania informacji w KSIP wykonywanych w jednostkach i komórkach organizacyjnych Policji oraz wyjaśnianie stwierdzonych rozbieżności lub wątpliwości w tym zakresie;
- 2) szkolenie użytkowników KSIP w zakresie znajomości zasad obsługi systemów informatycznych oraz obowiązujących przepisów dotyczących przetwarzania informacji w KSIP – tylko w ramach przekazywania wiedzy przez formalnie przeszkoloną z obsługi KSIP pracownicę cywilną;
- 3) kontrolę terminowości wykonywania operacji przetwarzania informacji w KSIP, kontrolę dostępu do zbiorów KSIP oraz kontrolę przetwarzania informacji w KSIP – na bieżąco.

(akta kontroli str. 555-556)

Komendant wyjaśnił, że zakres uprawnień do KSIP w WPA dla policjantów i pracowników był jednakowy. Wynikało to z faktu, że zadania realizowane w WPA oparte zostały na aktach prawnych, których przedmiot regulacji wzajemnie się zazębiał. Do tych zadań należało m.in. prowadzenie postępowań administracyjnych o wydanie pozwolenia na broń w oparciu o UoBiA. Przyznawanie uprawnień następowało w trybie i na zasadach określonych w zarządzeniu w sprawie KSIP oraz decyzji nr z 2/2022 Komendanta z dnia 10 stycznia 2022 roku w sprawie trybu nadawania, zmiany oraz cofania uprawnień do przetwarzania informacji w KSIP, upoważnień do przetwarzania danych osobowych w KSIP oraz prowadzenia ewidencji osób uprawnionych i upoważnionych do przetwarzania informacji oraz danych osobowych w KSIP w jednostkach i komórkach organizacyjnych Policji podległych Komendantowi.

Wniosek o nadanie uprawnień do przetwarzania informacji w KSIP sporządzony w trzech egzemplarzach, podpisany przez Naczelnika, kierowany był do Naczelnika Wydziału Wywiadu Kryminalnego (dalej: *WWK*). Zatwierdzony wniosek, po uprzedniej weryfikacji, kierowany był przez *WWK* do właściwej komórki Wydziału Łączności i Informatyki celem faktycznego nadania uprawnień w systemach, zgodnie z treścią wniosku. W identyczny sposób były podejmowane działania o cofnięcie uprawnień do KSIP w sytuacji przeniesienia policjanta/pracownika do innej jednostki organizacyjnej Policji oraz w przypadku zwolnienia policjanta ze służby, rozwiązania umowy o pracę.

Zgodnie z § 11 ust. 1 zarządzenia w sprawie KSIP uprawnienia do przetwarzania informacji w KSIP, w tym danych osobowych, nadaje się do zbiorów danych KSIP, policyjnych zbiorów danych oraz pozapolicyjnych zbiorów danych.

W skład zbiorów danych KSIP wchodziły zbiory: Osoba, Fakt, w tym wykaz informacji tworzących Biuletyn KSIP, Rzecz, Podmiot, Pokrzywdzeni oraz rejestr wykroczeń (§ 3 ust. 1 zarządzenia w sprawie KSIP).

W skład policyjnych zbiorów danych wchodziły m.in. rejestr Broń (§ 4 ust. 1 zarządzenia w sprawie KSIP), natomiast do zbiorów pozapolicyjnych były zaliczane te zbiory, do których systemy teleinformatyczne KSIP miały dostęp

w drodze teletransmisji danych informacji, np. *PESEL*, *OSADZONY*, *REGON* i inne (§ 4 ust. 2 zarządzenia w sprawie KSIP).

Pracownicy oraz policjanci Sekcji posiadali uprawnienia do wprowadzania danych wyłącznie do rejestru Broń, w pozostałym zaś zakresie uprawnienia miały charakter wyłącznie do odczytu. Wymienione w zarządzeniu w sprawie KSIP formularze były dedykowane do zbiorów danych KSIP i nie miały zastosowania w WPA. Dane do rejestru Broń były wprowadzane w oparciu o akta prowadzonych postępowań administracyjnych. Nie były wykonywane wydruki ze zbiorów KSIP. Fakt dokonania sprawdzenia w aktach sprawy stanowił zapisek referenta prowadzącego sprawę. W przypadku uzyskania informacji istotnej dla prowadzonego postępowania administracyjnego w sprawie pozwolenia na broń (np. rejestracja procesowa), informacja taka stanowiła podstawę do dalszych działań zmierzających do uzyskania dowodu w postaci odpisu postanowienia o przedstawieniu zarzutów, aktu oskarżenia czy też wyroku.

(akta kontroli str. 556-558)

Co do SWD, Komendant wyjaśnił, że:

- nadzór nad jakością i terminowością przetwarzanych informacji sprawowany był na bieżąco przez Sztab Policji. Policjanci Zespołu Stanowisko Kierowania Sztabu Policji sprawowali bieżący nadzór nad właściwym wykorzystaniem oraz jakością i terminowością wprowadzanych danych do SWD przez jednostki organizacyjne Policji podległe Komendantowi;
- policjanci Zespołu ds. Dyżurnych Sztabu Policji sprawowali nadzór w odniesieniu do informacji przetwarzanych w SWD w zakresie bieżącego rejestrowania w nim zgłoszeń, zgłoszeń alarmowych i działań oraz dokumentowania przebiegu służby w Książce Przebiegu Służby w SWD przez dyżurnego jednostki organizacyjnej Policji. Wszelkie stwierdzone rozbieżności lub wątpliwości wyjaśniane i korygowane były na bieżąco lub w formie pisemnej z ujętymi uwagami i poleceniami;
- Zespół ds. Dyżurnych Sztabu Policji corocznie przeprowadzał szkolenie dla dyżurnych podległych komend miejskich/powiatowych oraz komisariatów specjalistycznych w ramach doskonalenia zawodowego lokalnego, realizowanego na poziomie wojewódzkim;
- Sztab Policji pełnił nadzór w zakresie nadawania uprawnień poszczególnym funkcjonariuszom wydziałów KWP w Krakowie, Oddział Prewencji Policji w Krakowie oraz komisariatów specjalistycznych. Wnioski o nadanie, modyfikację oraz cofnięcie uprawnień realizowane były za pośrednictwem Sztabu Policji przez Wydział Łączności i Informatyki.

(akta kontroli str. 558-559)

2.2. Komendant wyjaśnił, że działania w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń, o których mowa w art. 51 UoBiA, były realizowane przede wszystkim poprzez zlecenie sprawdzenia sposobu przechowywania broni przez jednostki podległe KWP w Krakowie oraz w ramach pomocy prawnej przez jednostki z terenu całego kraju. WPA nie prowadził statystyki ujawnionych w ten sposób wykroczeń ani rejestru pism, w których zwracał się o podjęcie takich czynności. Prowadzono bieżący nadzór nad terminowością rejestracji broni palnej, tak w przychodzącej korespondencji od stron, jak i podczas dyżurów odbywających się od poniedziałku do czwartku w siedzibie WPA, przeznaczonych na obsługę stron. W sytuacji ujawnienia okoliczności uchybienia terminowi na rejestrację, w zależności od decyzji policjanta obsługującego stronę, wdrażane były środki przewidziane przez kodeks wykroczeń lub sporządzano pismo do jednostki

Policji właściwej rzeczowo do prowadzenia postępowań w sprawie o wykroczenie.

Jednocześnie, zgodnie z aktualną linią orzecniczą KGP, uchybienia terminów na rejestrację broni, na poinformowanie o zmianie miejsca stałego pobytu oraz nieprawidłowe przechowywanie broni, nie stanowiły samodzielnych i wystarczających podstaw do cofnięcia pozwoleń na broń.

(akta kontroli str. 449-450)

Prowadząc postępowanie administracyjne przed wydaniem pozwolenia na posiadanie broni do celów kolekcjonerskich dokonywano sprawdzenia wnioskodawcy w systemie KSIP, PESEL, Osadzony, Osoba oraz zwracano się do komendanta komisariatu, na terenie którego przebywał wnioskodawca, o sporządzenie opinii z miejsca zamieszkania strony oraz sprawdzenie, czy broń będąca w jego posiadaniu (jeśli miał już pozwolenie) przechowywana jest zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami.

(akta kontroli str. 360-361, 486-487)

3.3. Komendant wyjaśnił, że KWP w Krakowie nie współdziałała w zakresie zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących broni do celów kolekcjonerskich, o których mowa w art. 51 UoBiA, na obszarze województwa z organami administracji publicznej oraz organizacjami społecznymi. Jeżeli pod nazwą organ administracji publicznej rozumieć prokuraturę powszechną, to odnotowano taki przypadek dotyczący nieprawidłowego przechowywania broni palnej, lecz KWP w Krakowie nie dysponowała materiałami z tej sprawy z uwagi na fakt, iż zostały one przekazane do innego WPA. Z innymi jednostkami Policji KWP w Krakowie współpracowała na zasadzie zlecenia przeprowadzenia postępowania, np. w sprawie o wykroczenie. WPA nie prowadziła rejestru pism kierowanych do innych jednostek w oparciu o kryterium art. 51 UoBiA.

(akta kontroli str. 450)

3.4. Odpowiadając na zapytanie Delegatury NIK w Kielcach (w sierpniu 2024 r.) Komendant poinformował o liczbie wydanych w latach 2021-2024 (do 15 sierpnia) pozwoleń na broń palną do celów kolekcjonerskich oraz wskazał, że WPA nie przetwarza danych dotyczących wydanych pozwoleń na broń palną, których kryterium wyszukiwania stanowił podział na poszczególne komendy powiatowe/miejskie Policji. Odpowiadając na kolejne pismo Delegatury NIK w Kielcach (we wrześniu 2024 r.) Komendant poinformował, że czynności służbowe polegające na sprawdzeniu warunków przechowywania, noszenia, przewożenia broni i amunicji, wynikające z przepisów UoBiA, wykonywały jednostki organizacyjne Policji, które w swoich strukturach posiadały rewir dzielnicowych.

(akta kontroli str. 559, 597-601)

3.5. Odnosząc się do stwierdzonych problemów i trudności w funkcjonujących systemach informatycznych, które są związane z realizacją zadań wynikających z UoBiA i dotyczą pozwoleń na broń, Komendant wyjaśnił, że należy rozgraniczyć dwa obszary, tj. KSIP i SRB:

- w zakresie funkcjonowania KSIP wskazał, że jest to narzędzie posiadające ogromną ilość danych, których jednak z poziomu WPA nie da się w pełni przefiltrować w sposób umożliwiający wygenerowanie danych wg parametrów oczekiwanych przez NIK. Stan taki określił jednak jako akceptowalny do realizacji codziennych zadań WPA;
- odnośnie do SRB podkreślił, iż jest to system, który został uruchomiony na początku listopada br. i nie zastąpił całkowicie KSIP.

Ponadto:

a) SRB nie umożliwia migracji danych między rejestrem Broń ani między IntraDok (ten ostatni jest systemem tylko na potrzeby KWP w Krakowie i nie jest kompatybilny z żadnym systemem ogólnopolicyjnym). Tym samym konieczne jest wprowadzanie danych ręcznie – w tym wstecznie wobec osób posiadających pozwolenie na broń od wielu lat;

b) osoby z KWP w Krakowie, do których zakresu obowiązków należy posługiwanie się systemem informatycznym, nie zostały skierowane na formalne przeszkolenie z jego obsługi zakończone wydaniem odpowiedniego certyfikatu. Przeprowadzono dwa szkolenia online z wersji testowej systemu SRB (różnej od obecnej) dla wybranych funkcjonariuszy. Ponadto udostępniono wcześniej wybranym funkcjonariuszom wersje testowe systemu do próbnej pracy. Oficjalnego szkolenia zakończonego wydaniem certyfikatu nie przeprowadzono nigdy wobec żadnego z funkcjonariuszy ani pracowników;

c) SRB na obecnym etapie będzie stanowił odrębny system, do którego będą wprowadzane dane. W aktualnej odsłonie nie zastąpi KSIP Broń, gdyż pomiędzy zakresem danych wprowadzanych do SRB a danymi wprowadzanymi do KSIP Broń zachodzi zjawisko krzyżowania się. Np. do KSIP wprowadza się orzeczenia lekarskie, a do SRB nie;

d) obowiązki z zakresu obsługi SRB zostały przypisane wszystkim pracownikom i funkcjonariuszom Sekcji, podobnie jak obowiązki obsługi KSIP Broń;

e) na chwilę obecną wprowadzenie SRB wygenerowało nadmierne obciążenie funkcjonariuszy i pracowników pracą, w wymiarze przekraczającym jej ilość związaną z samą obsługą KSIP Broń. Zdecydowanie obsługa SRB, z uwagi na brak jakichkolwiek danych w tym środowisku, jest co najmniej dwukrotnie bardziej czasochłonna w porównaniu do KSIP Broń;

f) zdiagnozowano m.in. następujące problemy z SRB: brak „pochłaniania”⁵³ zaświadczeń uprawniających do nabycia broni po przypisaniu do nich broni, brak informacji dotyczących profilu broni, które winny być wprowadzane przez podmioty koncesjonowane. Jak do tej pory nie natrafiono na jakikolwiek egzemplarz broni, który figurował w SRB jako wprowadzony przez podmioty koncesjonowane (pomimo istniejącego obowiązku ustawowego ciążącego na tych podmiotach). Przy tworzeniu profilu broni palnej brak możliwości wpisania więcej niż 20 znaków w numerze broni (zdarza się broń z dłuższym numerem seryjnym). Brak możliwości przy celu ochrona osobista możliwości wyboru samej broni bojowej. System zna tylko pojęcie *bojowa*, *gazowa*, *alarmowa*. Brak możliwości grupowego (zbiorczego) wprowadzenia zaświadczeń uprawniających do nabycia broni (np. 30 sztuk na jedną osobę), każde zaświadczenie należy wprowadzić ręcznie osobno. Brak formantki/opcji do wprowadzenia uprzedniej zgody przewozowej do systemu w przypadku sprowadzenia wewnątrzspółnotowego broni. Brak możliwości wpisania ulicy przy adresie w miejscowości np. Kraków, bowiem system wymaga uprzedniego wyboru dzielnicy miasta Krakowa – a nie ma możliwości poznania wszystkich ulic w mieście oraz ich przypisania do konkretnych dzielnic. Wszystkie ww. problemy zostały zgłoszone administratorowi SRB.

(akta kontroli str. 450-452)

3.6. Od stycznia 2021 r. zarówno zewnętrzne służby kontrolne, jak i Wydział Kontroli KWP w Krakowie nie prowadziły w jednostce kontroli związanych z realizacją zadań wynikających z UoBiA.

⁵³ Zaświadczenie po przypisaniu do broni nie znika z systemu.

W okresie objętym kontrolą wpłynęła jedna skarga dotycząca m.in. braku możliwości zapoznania się z dokładnym przebiegiem egzaminu praktycznego przeprowadzonego w związku z postępowaniem administracyjnym w sprawie wydania pozwolenia na broń do celów kolekcjonerskich. Skarga została złożona ustnie do protokołu 4 maja 2023 r. Skarżący podniósł, że informacja o dokładnym przebiegu egzaminu praktycznego powinna znajdować się na stronie internetowej WPA, funkcjonariusze przeprowadzający egzamin na strzelnicy byli aroganccy i nie przedstawili się przed egzaminem.

Po przeanalizowaniu dostępnego w sprawie materiału skargę uznano za niezasadną. W odpowiedzi z 30 maja 2023 r. skierowanej do skarżącego wskazano, m.in., że:

- zdany przez niego 11 stycznia 2023 r. r. egzamin teoretyczny obejmował sprawdzenie znajomości przepisów UoBiA i przepisów wydanych na jej podstawie, w tym rozporządzenia w sprawie egzaminu ze znajomości przepisów dotyczących posiadania broni oraz umiejętności posługiwania się bronią ,
- wskazane rozporządzenie jest dostępne na stronie KWP w Krakowie w zakładce wykaz aktów prawnych,
- po przekazaniu zasad egzaminu, sprawdzeniu listy obecności, odebraniu ustnych oświadczeń co do stanu zdrowia zdających instruktorzy (członkowie komisji egzaminacyjnej) przystąpili do szczegółowego instruktarzu dla wszystkich osób zdających, podczas którego m.in. osoby zdające zostały poinformowane o sposobie komunikowania pomiędzy instruktorem a osobą egzaminowaną (stosowanie krótkich i zwięzłych poleceń, podniesionego tonu głosu z uwagi na ochronniki słuchu),
- następnie w kolejności z listy obecności, osoby zdające były wzywane na egzamin praktyczny na halę strzelnicy do jednego z dwóch instruktorów; po zakończeniu instruktarzu do każdej jednostki broni instruktor kierował do egzaminowanych zapytanie, czy mają jakieś pytania i czy trzeba jeszcze coś wyjaśnić; na tym etapie skarżący nie zgłaszał żadnych uwag,
- po nieuzyskaniu wymaganej liczby punktów ze strzelania z broni boczego zapłonu instruktor przerwał praktyczną część egzaminu i nie dopuścił skarżącego do dalszej części egzaminu,
- po wypełnieniu karty egzaminacyjnej z części praktycznej egzaminu, w której odnotowano przyczyny jego niezaliczenia, i wypełnieniu protokołu egzaminacyjnego skarżący złożył na protokole podpis, nie wnosząc żadnych uwag,
- przewodnicząca komisji egzaminacyjnej każdorazowo przedstawiała członków komisji z imienia i nazwiska oraz stopnia służbowego na każdej części egzaminu, ponadto każdy z egzaminatorów posiadał podczas egzaminu umundurowanie służbowe oraz imiennik.

(akta kontroli str. 42-438)

W 2021 r. wpłynęło 758 skarg, z których 255 załatwiono we własnym zakresie, w 2022 r. wpłynęły 654 skargi, z których 172 załatwiono we własnym zakresie, w 2023 r. wpłynęło 568 skarg, z których 122 załatwiono we własnym zakresie, do 31 października 2024 r. wpłynęło 541 skarg, z których 107 załatwiono we własnym zakresie.

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano wpływu wniosków i anonimów dotyczących kontrolowanej tematyki.

(akta kontroli str. 418-419)

3.7. Od stycznia 2021 r. audytor wewnętrzny KWP w Krakowie nie prowadził czynności w zakresie nadzoru organów Policji nad posiadaną bronią do celów kolekcjonerskich.

W okresie objętym kontrolą w WPA nie prowadzono także żadnych zewnętrznych kontroli i audytów.

(akta kontroli str. 229, 356, 418-419, 507-540)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

NIK pozytywnie ocenia nadzór sprawowany przez Komendanta nad wykonywaniem przez jednostki podległe obowiązków związanych z wydanymi pozwoleniami na broń do celów kolekcjonerskich. W okresie objętym kontrolą Komendant podejmował działania zmierzające do zapewnienia optymalnego zatrudnienia w jednostkach podległych KWP w Krakowie poprzez powołanie zespołów ds. promocji zawodu policjanta oraz dokonywanie przeniesień w trybie określonym w art. 36 ustawy o Policji. Jednostki podległe udzielały KWP w Krakowie niezbędnej pomocy prawnej, w szczególności co do sporządzania opinii o osobach ubiegających się o pozwolenie na broń do celów kolekcjonerskich, jak również zapobiegania i zwalczania wykroczeń dotyczących tej broni.

Izba nie wnosi uwag do sposobu rozpatrzenia skargi dotyczącej przebiegu egzaminu w toku wydawania pozwolenia na broń.

IV. Uwagi i wnioski

Uwagi

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje uwag.

Wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następujące wnioski:

1. Wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych mających na celu niezwłoczne usuwanie z rejestru Broń danych osób wymienionych w § 110 pkt 2 zarządzenia w sprawie KSIP.
2. Doprowadzenie zapisów w rejestrze Broń, dotyczących prawa do noszenia broni do celów kolekcjonerskich, do zgodności ze stanem określonym w wydanych decyzjach.
3. Prowadzenie kontroli sposobu przechowywania broni i amunicji przez osoby na zasadach określonych w art. 27 ust. 1 UoBiA.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w postaci elektronicznej z użyciem kwalifikowanych podpisów elektronicznych.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje *prawo zgłoszenia* na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Najwyższej Izby Kontroli Delegatura w Krakowie. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania
uwag i wykonania
wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Kraków, 14 lutego 2025 r.

Kontroler
Małgorzata Korusiewicz
główny specjalista kontroli
państwowej

/podpisano elektronicznie/

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Krakowie
Dyrektor
z up.

Jacek Stankiewicz
po Wicedyrektor

/podpisano elektronicznie/